БИБЛИОТЕКА 163

БЕГОНА ЎТ ҲОСИЛНИНГ ДУШМАНИ, ХОТИРЖАМЛИК ЭСА УНДАН ҲАМ ХАВФЛИРОҚ ДУШМАНДИР

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ САНОАТ ВА ҚИШЛОҚ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТЛАРИ, ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ САНОАТ ВА ҚИШЛОҚ ОБЛАСТЬ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 163 (2454). | 21 август, чоршанба, 1963 йил. | Баҳоси 2 тийин.

★ ХОТИРЖАМЛИККА БЕРИЛСАК, ҒУЗА ПАРВАРИШИНИ БЎШАШТИРИБ ЮБОРСАК, ЭЛ-ЮРТ ОЛДИДА БЕРГАН ВАЪДАМИЗНИНГ УДДАСИДАН ЧИҚОЛМАЙ ҚОЛИШИМИЗ МУМКИН.

★ ҲОСИЛ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИ АЪЗОЛАРИНИНГ НАЗОРАТИДА! Яқинда улар Оққўрғон ва Ўрта Чирчиқ бошқармаларида ҳосил тўплаш ойлиги қандай ўтказилаётганлигини синчиклаб текширдилар. Энди гал ЯНГИЙЎЛ, КАЛИНИН, ЮҚОРИ ЧИРЧИҚ, БЕКОБОД ВА БЎКА БОШҚАРМАЛАРИ пахтакорлари, сизларга келди.

★ ДАЛАЛАР ЎТДАН ТОЗАЛАНГАНМИ, ҲАШАРОТЛАРГА ҚАРШИ КУРАШ ОЛИБ БОРИЛЯПТИМИ, ҒЎЗА ЧАНҚАТИБ ҚЎЙИЛМАЯПТИМИ, СУВДАН СЎНГ ҚАТОР ОРАЛАРИ СИФАТЛИ ЮМШАТИЛЯПТИМИ? ТЕРИМГА ҲАММА НАРСА ШАЙМИ ЁКИ БАЪЗИ КЎЗБЎЯМАЧИЛАРНИКИГА ЎХШАБ, ҒЎЗАЛАРИНГИЗНИНГ УСТИ ЯЛТИРОҚ, ИЧИ ҚАЛТИРОҚМИ? АГАР ДАЛА ИШЛАРИ КЎНГИЛДАГИДЕК ОЛИБ БОРИЛМАЁТГАН БЎЛСА, ТЕКШИРИШ ПАЙТИДА ЕР ЧИЗИБ ҚОЛИШИНГИЗ МУМКИН.

★ҒАЙРАТ ҚИЛИНГ, ҒЎЗА ПАРВАРИШИНИ СИРА БЎШАШТИРМАНГ. АВГУСТНИНГ ҚОЛГАН КУНЛАРИДАН САМАРАЛИ ФОЙДАЛАНИБ, ҲОСИЛГА-ҲОСИЛ ҚЎШИШ УЧУН АСТОЙДИЛ МЕҲНАТ ҚИЛИНГ!

ҒЎЗА ПАРВАРИШИ КУЧАЙТИРИЛСИН

Тожикистон ва Туркманистон қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг ўзаро текшириш бригадалари бир неча кун давомида Ўзбекистонда бўлдилар. Улар қардош республикалар пахтакорларининг традицион мусобақасида олинган мажбуриятларнинг қандай бажарилаётганлигини текшириб, кўпгина колхозлар ва совхозларнинг иши билан ҳар тарафлама танишдилар. Тожикистон вакиллари Хоразм, Самарқанд, Бухоро ва Сирдарё областларида, Туркманистон вакиллари Андижон ва Сурхондарё областлари, шунингдек Қорақалпоғистон АССР хўжаликларида бўлдилар.

Қардош республикалар қишлоқ хўжалиги меҳнаткашларининг вакиллари ўз хулосалари ва таклифлари ҳақида 19 августда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Президиумининг кенгайтирилган мажлисида гапириб бердилар. Ўзаро текшириш бригадаларининг раҳбарлари — Тожикистон ССР сув хўжалиги министри Т. Муҳамедов ва Туркманистон Компартияси Марказий Комитети қишлоқ хўжалик бўлими мудирининг ўринбосари М. Курдов ахборот бердилар. Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш министри Х. Эргашев ўзаро текшириш бригадаларининг таклифларини бажариш учун кўрилаётган тадбирлар ҳақида гапириб берди.

Муҳамедов ва Курдов ўртоқлар бир қанча колхозлар ва совхозларда ғўзанинг ҳолатига яхши баҳо бериб, шу билан бирга айтдиларки, ўзаро текшириш бригадалари борган областларда айрим партия ва совет ташкилотларининг ишлаб чиқариш бошқармаларининг, колхозлар ва совхозларнинг раҳбарлари ғўза парваришини ташкил этишда жиддий камчиликларга йўл қўймоқдалар, бунинг оқибатида катта майдонларда ғўзанинг ривожланиши ҳали ҳам кечикмоқда ва қониқарсиз аҳволда қолиб келмоқда.

Ўзаро текшириш якунларини муҳокама қилишда КПСС Марказий Комитети Ўрта Осиё Бюросининг раиси В. Г. Ломоносов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов қатнашдилар.

Мажлисда таъкидландики, ўзаро текшириш бригадаларининг аъзолари республика далалари меҳнаткашларига катта ёрдам кўрсатдилар, уларга амалий маслаҳатлар бердилар ва муҳим мулоҳазаларини айтдилар. Бу маслаҳатлар ва мулоҳазаларда мамлакатимизнинг барча халқлари билан биргаликда етти йилликнинг бешинчи йили вазифаларини муваффақиятли бажариш учун курашга муносиб ҳисса қўшишга интилаётган Ўзбекистон, Тожикистон ва Туркманистон пахтакорлари ва барча меҳнаткашларини бирлаштирувчи қардошларча дўстлик туйғулари ўзининг конкрет ифодасини топди.

Ўзаро текшириш якунлари муҳокама қилинаётган пайтда шу нарса кўрсатиб ўтилдики, Ўзбекистон партия ва совет ташкилотлари ҳамда барча меҳнаткашларининг ҳозирги биринчи навбатдаги вазифаси ғўза парваришини ҳар тарафлама кучайтиришдан, мўл ҳосил тўпланишини таъминлашдан иборатдир. Айрим ходимларнинг хотиржамликка берилиб, ғўза парвариши суръатини сусайтириб юборганлиги мутлақо йўл қўйиб бўлмайдиган ҳолдир. Ана шу зарарли хотиржамлик кайфиятларига қарши энг қатъий кураш олиб бориш, ғўзаларнинг аҳволи учун ҳар бир раҳбарнинг жавобгарлигини ошириш ва мавжуд камчиликларни жуда қисқа муддат ичида бартараф этиб, қардош республикаларнинг ўзаро текшириш бригадалари жойларда айтган тавсиялари ва маслаҳатларини батамом ва тўла бажариш керак. Бунда ғўзани суғоришга, қишлоқ хўжалик экинларининг зараркунандаларига қарши курашга, экинларни табақалаштириб парвариш қилишга алоҳида эътибор бериш керак. Пахта далаларида ишларни кучайтириш билан бир вақтда чорвачиликни ҳамда колхоз ва совхоз ишлаб чиқаришининг бошқа тармоқларини янада юксалтириш учун ҳамма чораларни кўриш лозим.

Партия ва совет ташкилотларининг, ишлаб чиқариш бошқармалари, колхоз ва совхозлар раҳбарларининг кечиктириб бўлмайдиган вазифаси — ҳар бир звенода ва ҳар бир бригадада олинган мажбуриятларнинг бажарилиши учун мусобақани кенг авж олдириб юбориш, қийинчиликларга қарши курашиб, ғўзанинг тез ривожланишини таъминлай олган илғорларнинг тажрибасидан ҳамма пахтакорларни баҳраманд этиш, пахтакорларнинг моддий манфаатдорлиги принципини тўғри амалга ошириш, дала шийпонларида сиёсий оммавий ишни кучайтириш, дала меҳнаткашларига маданий-маиший хизмат кўрсатиш ҳақида тегишли ғамхўрлик қилишдан иборатдир. Пахта теримига, айниқса ҳосилни машинада териб олишга намунали тайёргарлик кўриш жуда муҳимдир.

Ўзаро текшириш якунлари муҳокама қилинаётган пайтда таъкидландики, Ўзбекистон колхоз ва совхозлари бу йил олинган мажбуриятни бажариш учун — давлатга 3 миллион 566 минг тонна пахта етказиб бериш учун етарли миқдорда мўл ҳосил етиштириш йўлида ҳамма имкониятларга эгадирлар. Ана шу имкониятлардан моҳирлик билан фойдаланиш — республика пахтакорлари ва барча меҳнаткашларининг муҳим ватанпарварлик бурчидир. (ЎзТАГ).

АЛМАШИНАДИГАН САҲИФАЛАР

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ГАЗЕТАСИ алмашиниб турадиган махсус саҳифаларининг навбатдаги сони чиқди. Бугунги чоршанба сонининг иккинчи бети икки хил нусхада босилди.

САНОАТ ХОДИМЛАРИГА МЎЛЖАЛЛАНГАН САҲИФАДА: «Коммунистлар омманинг тарбиячилари» умумий сарлавҳаси остида Тошкент шаҳар Ленин район партия комитетининг секретари И. Умаровнинг «Идеология ишининг асоси», оҳангаронлик штатсиз мухбиримиз И. Аҳмедовнинг «Қалбга йўл изловчи», 1-бирлашган темир йўл хўжалиги партия ташкилоти секретарининг ўринбосари П. Селезновнинг «Дилкаш пропагандист» ва мухбиримиз Ш. Қосимовнинг «Қарорлар ва одамлар» сарлавҳали материалларини ўқиш мумкин.

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ХОДИМЛАРИГА МЎЛЖАЛЛАНГАН САҲИФАДА: «Машина теримига шайланинг» умумий сарлавҳаси остида Ўрта Чирчиқ ишлаб чиқариш бошқармасидаги Энгельс номли колхоз раиси П. Ҳакимов ва шу колхознинг бош инженери З. Афанасьев ўртоқларнинг «Суянган тоғимиз», Чинoздаги Охунбобоев номли колхоз раиси М. Пўлатов ва колхоз партия ташкилотининг секретари Қ. Йўлдошев ўртоқларнинг «1400 эмас, 2400 бўлади». Янгийўлдаги «Ленинизм» колхозининг агрономи Ф. Мадалиевнинг «Мададкорлар» сарлавҳали материаллари ва бошқа хабарларни ўқиш мумкин.

ИЛҒОРЛАРНИ ОРҚАГА ТОРТАЁТГАНЛАР

Бу йил ўзбек пахтакорлари она-Ватанга 3 миллион 566 минг тонна пахта тортиқ этади. Бу улкан курашга муносиб ҳисса қўшиш ҳар бир меҳнат аҳлининг, ҳар бир пахтакорнинг шон иши, шараф иши.

Бўкалик пахтакорларнинг олдида ҳам жуда катта вазифалар турибди. Улар бу йил бошқарма бўйича камида 62 минг тонна «оқ олтин» етказиб беришлари керак.

Хўш, пахтакорлар ана шу мажбуриятга яраша ишлашаяптими? Чақириқ ва Мурожаатлар асосида далаларда ғўза парваришини қандай ташкил қилишаяпти?

Охунбобоев номли колхоз. Раис билан дала айланиб юрибмиз. Унинг гап-сўзи, хатти-ҳаракатидан мамнунлик, кўнгли тўқлик, дадиллик сезилиб турибди. Бу бежиз эмас. Колхознинг асосий майдонларидаги ғўзалар яхши авж олиб ўсаяпти, гектарлардаги кўчатлар бут ва серҳосил.

Августнинг ғанимат ҳозирги кунларида асосий ҳосилни етилтириб олиш, ғўза тупларидаги мавжуд кўсаклар ёнига яна 2—3 тадан бўлиқ кўсак қўшиш учун ғўза парвариши ишлари ҳозир ҳам давом эттирилаяпти.

Мана, колхознинг ўртоқ Салимбой Иброҳимов бошлиқ 11-бригада даласи. 81 гектар ерда ғўза ўстирилаяпти. Бригада бу йил мажбурият бўйича 28 центнердан ҳосил кўтариши керак. Коллектив мажбуриятга яраша ҳалол меҳнат қилаяпти. Ғўза қатор оралари ҳозиргача узунаси ҳам кўндалангига 4 марта ишланди. Бешинчи ишлов ҳам сифатли ўтказилаяпти. Уч марта тўйдириб озиқлантирилган пахта майдонининг ярмига шарбат суви оқизиб бўлинди. Ғўзалар тўрт марта қониб сув ичди. Бригада ерлари анча қирлик, тепаликлардан иборат. Ғўзалар мотор ёрдамида чиқарилган сув билан суғорилади. Шунинг учун ҳам бригадада ҳар қатра сувдан тежаб-тергаб фойдаланишга аҳамият берилаяпти. Далаларда чанқаган ғўзаларни кўрмайсиз. Тупроқда нам етарли. Чеканка ҳам барвақт, қулай агротехника муддатларида ўтказилгани натижасида кўчатлар калтабўғин бўлиб ўсган. Кечроқ пайдо бўлган юқори шохлардаги кўсаклар ҳам тўлишиб йириклашган. Ҳосил тугунчаларининг тўкилишига йўл қўйилмаган. Ҳар туп ғўзада 10—11 тадан тўқ ва етилган кўсак санайсиз.

Пахтакорлар шу кунларда ғўза парваришини қизғин давом эттириш билан бор ҳосилни зараркунандаларга олдирмай тўла сақлаб қолиш учун курашаяптилар. Шу мақсадда ғўзалар икки марта яхшилаб дориланди. Ҳар эҳтимолга қарши тунлари пайкал бурчакларига машъаллар ёқилди. Далада ўт кўринмайди.

Хуллас, бригадада мўл «оқ олтин» учун кураш яхши йўлга қўйилган. Бригада аъзолари бир жон-бир тан бўлиб ишлашаяпти.

Сўнг Аббос Расулев раҳбарлик қилаётган 7-бригада даласида бўлдик. 50 гектарлик бригада ғўзасининг авжи жуда яхши. Бўлиқ ғўза туплари кўзни қувонтиради. Кўчатларда шиғил ҳосил.

— Бу ерларда биринчи йили пахта ўстираяпмиз,— дейди раис, —бригада ерлари илгари қир-тепаликлардан иборат эди. Ўтган йили тепаликларни сурдириб, пахта экиш учун ҳозирлаб қўйдик. Кўкламда шу майдонларга чигит экдик. Ер бақувват экан, ғўзаси яхши бўлиб берди. Колхозчиларнинг тер тўкиб қилган ҳалол меҳнатлари зое кетмади.

Ҳа, ҳозир бригада даласида 25 центнерданга олинган мажбуриятга яраша мўл ҳосил бор. Аммо бу билан хотиржамланиб қолинган эмас. Августнинг ҳар бир дамидан унумли фойдаланиб далаларда ҳосилга яна ҳосил қўшиш кураши қизғин авж олдирилаяпти. Ғўза тупларида янада кўпроқ бўлиқ кўсаклар бўлишига эришиш учун курашилаяпти.

Лекин шундай бўлса-да, айрим бригадалардаги аҳвол кишини ранжитади. Мисол учун 4, 6 ва 8-бригадаларни олайлик. Уларнинг даласида ҳозир ҳам бегона ўт бор. Айниқса 4-бригадада аҳвол чатоқ. Ўртоқ Эргаш Каримов бошлиқ бу бригаданинг юз гектар ери бор. Шундан 15—17 гектарини ҳозирги кунда жуда қалин ўт босиб ётибди. Шу масалага бағишлаб, 14 августда бригадада мажлис ўтказилиб, унда ўтни 20 августгача йўқотишга қарор қилинганди. Аммо қарор қарорлигича қолиб кетди. Ижрони текширишни ҳеч ким хаёлига ҳам келтирмайди. Тағин, икки кунда қўлдан чиқарамиз, дейишганига доғ қоласан киши. Бундай тезкорлик билан қилинган ишнинг сифатсиз, пала-партиш бўлишини, бўлган-тургани зарар эканини улар яхши билишармикан? Агар иш ана шундай қўл учида, расмият учунгина қилинадиган бўлса, у ҳолда ўтга қарши курашнинг нима маъниси бўлди. Бригаданинг ўт босган карталарига 15 кундирки, ҳеч ким кирмаган. Бегона ўтлар жуда баланд ўсиб, уруғ боғлаб кетган. Ғўза қатор ораларига ишлов бериш, озиқлантириш ва суғориш кечиктириб юборилган. Бошқа бригадаларнинг ғўзаси бешинчи сувга қонаётгани ҳолда бу бригаданинг ғўзалари энди учинчи сувдан чиқди. Бригадада шарбат суви оқизиш ҳам анча кеч бошланди.

Тельман номли колхоз ерларини айландик. Ҳақиқатда кишиларнинг мақтаганича бор экан: колхознинг Ҳакимполвон Қодиров бошлиқ бригадасида ғўза парвариши кўнгилдагидек бораяпти. Далаларда олинган мажбуриятга яраша баракали ҳосил жамғарилаяпти. Бироқ колхознинг баъзи-бир бригадаларида аҳвол ёмон. Ғўза қатор ораларига ишлов бериш, озиқлантириш ва айниқса ўтга қарши кураш эътибордан четда қолган. Жумладан 6 ва 8-бригадаларда ана шундай ҳолатга дуч келдик. 6-бригаданинг 80 гектарлик пахта даласининг 15 гектарини жуда қалин ўт босиб ётибди. Далада ҳеч кимса кўринмайди. Қачонлардир суғорилган ернинг нами аллақачон оби-тобидан ўтиб кетган. Культивация солинмаган. Даланинг аҳволи анчадан бери бу ерда ҳеч ким бўлмаганидан далолат бериб турибди. Нотекис ривожланган ғўзалар орасида ўсишдан қолаётганлари кўп. Август мурожаати асосида бу бригадада намунали ҳеч қандай иш қилинмаганлиги кўриниб турибди. Ғўза парвариши ўз ҳолига ташлаб қўйилган.

Қозоғистонлик, бекободлик ва мусобақадош «XX партсъезд» колхози пахтакорларининг ўзаро текшириш бригадалари колхозда бўлган вақтларида ана шу бригада ишини қаттиқ танқид қилишган эди. Афсуски бу фойдали танқидлардан тегишли хулоса чиқариб олинмади.

«Ленинобод» колхозининг 7-бригадасида ҳам шу аҳвол. 75 гектар пахта майдонининг 8—10 гектарини ўт босган.

Юқоридаги каби камчиликларни бошқармадаги «Пискент» совхозининг 1, 3, 4 ва 6-бўлимларида ҳам учратиш мумкин. Айниқса 3-бўлимда аҳвол чатоқ. Бўлимнинг И. Ирисбеков, Х. Мусуров ва А. Ёрмаматов ўртоқлар бошлиқ 6, 7 ва 8-бригадалари даласини қалин ўт босган. Ўсимлик зараркунандалари ва касалликларини аниқлаш ишига эътиборсизлик билан қаралаяпти. Ишлов бериш кечиктириб юборилган. Бўлимда ҳали 150 гектар ерда чеканка ўтказилмаган. Кўп майдонларда ғўзалар ўсишдан, ҳосилдан қолмоқда. Парвариш суръати эса ниҳоятда суст. Кишилар ўртасида хотиржамлик, ўзибўларчилик кайфияти ҳукмрон. Меҳнат интизоми бўшашиб кетган.

Ҳосил тақдири ҳал қилинадиган айни долзарб кунлар тез ўтиб бормоқда. Шунинг учун колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари бутун куч ва воситаларни ғўза парваришига кенгроқ сафарбар қилиб, мавжуд камчиликларни уюшқоқлик билан тезроқ бартараф этишлари лозим. Улар шу долзарб кунларда кишиларни тўла ишга жалб қилиш, ўт босган, ўсимлик зараркунандалари ва касалликлари тарқалган, чанқаган, ғўзаси ўсишдан қолаётган ва ишлов бериш кечикаётган пахта майдонларини аниқлаш ва йўл қўйилган камчиликларни тезда бартараф қилиш учун курашишлари керак. Токи, қолоқлар илғорларни орқага тортмасинлар, аксинча уларга етиб олсинлар.

М. ПАРПИБОЕВ,
«Пахтакорлар овози» газетасининг ходими.
Н. ҲИКМАТУЛЛАЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

Янгийўл ишлаб чиқариш бошқармасидаги Ленин номли колхознинг кекса пахтакор Нормирза Эшов бригадаси далаларида баракали ҳосил тўпланаяпти. Бригада пахтакорлари бу йил 112 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 40 центнердан ҳосил кўтариш мажбуриятини олишган. Колхозчилар ҳозирги ғанимат кунлардан унумли фойдаланиб, фидокорона меҳнат қилишаяпти. Суратда: бригадир Нормирза Эшов бригаданинг пахта даласида.

А. Абалян фотоси.

Н. С. ХРУЩЕВ БЕЛГРАДГА КЕЛДИ

БЕЛГРАД, 20 август. (ТАСС). Югославия Коммунистлар союзининг бош секретари, Югославия Социалистик Федератив Республикасининг президенти Иосип Броз Титонинг таклифига биноан. КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрущев рафиқаси билан ва ўзига ҳамроҳ бўлган кишилар билан бирга дам олиш учун бугун бу ерга келди.

Совет ва югослав давлат байроқлари билан безатилган Сурчин аэропортида Н. С. Хрущевни Иосип Броз Тито рафиқаси билан, шунингдек Югославиянинг бошқа раҳбар партия ва давлат арбоблари кутиб олдилар.

ПЛАНДАН ТАШҚАРИ ҒАЛЛА ТОПШИРМОҚДАЛАР

ГУЛИСТОН. Сирдарё областининг ғаллакорлари КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва Олий Совети Президиумининг табригига жавобан пландан ташқари қарийб 900 минг пуд (14268 тонна) дон топшириш мажбуриятини олдилар. Ана шу мажбурият ҳисобига доннинг учдан бир қисмидан кўпроғи давлат омборларига тўкилди. Янгиер ишлаб чиқариш бошқармасининг меҳнаткашлари пландан ташқари ғалла топшириш учун курашда биринчи ўринда бормоқдалар. Улар йиллик планни бир юз етмиш процент бажардилар. Ишлаб чиқариш бошқармасининг меҳнаткашлари шу кунларда илғор меҳнат усулларини қўллаиб, бир-бирига тиркалган икки ва уч агрегатнинг икки сменада ишлашини, комбайнлардан донни ғалла қабул қилиш пунктларига қоп-қанорсиз етказиб беришни таминлаб, ҳар куни планга нисбатан беш процент ва бундан ҳам кўпроқ ғалла топширишга муваффақ бўлдилар.

Рационализаторлар ҳиссаси

ФАРҒОНА. Нефтни қайта ишлаш заводи етти йиллик бешинчи йилининг бошидан бери етти юз минг сўмдан ортиқ маблағ тежади. Корхона рационализаторлари бу техника-иқтисодий кўрсаткичга эришишга анча ҳисса қўшдилар.

Ҳозир заводда рационализаторлар сафи тобора кенгаймоқда. Йил бошидан бери улар 350 таклиф киритдилар, бундан бир юз йигирматаси ишлаб чиқаришга жорий қилинди. Шу рационализаторлик таклифларини жорий этиш туфайли йилига 36 минг сўм маблағ тежаб қолинади.

СЕРҚУЁШ республикамизда

Комсомол сиёсий маориф кабинетлари

УРГАНЧ. Янгиариқ ишлаб чиқариш бошқармасидаги Киров номли колхоз правлениесининг ёруғ ва кенг биносига кираверишда: «Комсомол сиёсий маориф кабинети» деб ёзилган янги вивеска пайдо бўлди.

Янги кабинетга ўқитувчи, ВЛКСМ аъзоси Рустам Машарипов жамоатчилик асосларида мудирлик қилади. У билимларнинг турли соҳалари бўйича ташкил этилган ўн тўгарак тингловчиларининг самарали ўқиши учун зарур бўлган ҳамма шарт-шароитни яратишга ҳаракат қилган.

Пропагандист-лекторлар, шу жумладан колхоз агрономи Байрам Гарипов ва мактаб ўқитувчиси Ҳамро Матқурбоновлар бу ерга келувчи ёшлар билан консультациялар ўтказмоқдалар.

Партия XX съезди номли, «Москва» ва бошқа колхозларда ҳам жамоатчилик асосларида комсомол сиёсий маориф кабинетлари ташкил этилмоқда. Янги ўқув йилининг бошланишига қадар областда олтмишта комсомол сиёсий маориф кабинетлари очилади.

БОҒДОРЛАРНИНГ ҲАВО ТРАССАЛАРИ

Фарғона, Самарқанд, Андижон мевалари ортилган юк самолётлар ҳар куни Тошкент аэропортидан парвоз қилади. Самолётлар Узоқ Шимолга, Камчаткага, Сахалинга қараб йўл оладилар. Мамлакатимизнинг шаҳарлари ва саноат марказлари меҳнаткашларига самолётларда 1300 тонна шафтоли, олма, олхўри жўнатилди.

Бу йил Ўзбекистонда мевадан кўп ҳосил олинмоқда. Мева тайёрлаш йиллик планининг ярмидан кўпроғи бажарилди. Ҳозирги вақтда Андижон область колхозларининг меҳнаткашлари ленинградликларнинг фахрли заказини бажармоқдалар. Улар ленинградликлар учун узумнинг энг яхши навларини жўнатишга тайёрланмоқдалар. Яқин кунларда Ленинградга дастлабки 35 тонна мева юборилади. Самолётлар бир неча тонна шафтолини Якутскка етказиб бердилар. (ЎзТАГ).

Идеология ва **ҲАЁТ**

КПСС *Марказий Комитети пленуми қарорларини* **АМАЛГА ОШИРАМИЗ**

КОММУНИСТЛАР — ОММАНИНГ ТАРБИЯЧИЛАРИ

Тошкентда пропагандистларнинг республика семинари ўз ишини давом эттирмоқда. Семинар ишида қатнашиш учун республикамизнинг барча шаҳар ва қишлоқларидан вакиллар келишган. Улар пропаганда ишларини яхши йўлга қўйиш, бу соҳадаги ишнинг форма ва методларини янада такомиллаштириш юзасидан ўзаро фикр алмашиш билан бирга, ўзлари орттирган бой тажрибаларни ҳам ўртоқлашмоқдалар. Суратда Тошкент областининг бир группа пропагандистларини кўриб турибсиз.

В. Сироткин фотоси.

ҚАЛБГА ЙЎЛ ИЗЛОВЧИ

ШАХТА партия ташкилотининг йиғилишидан сўнг Абдулла узоқ ўйланиб ўтирмади. Вазифа топширилдими, уни бажариш керак. У ишдан қайтишда тўғри кутубхонага кирди. Зарур журнал ва брошюралардан бир нечасини танлаб олди. Тайёргарликни бугуноқ бошлаш керак, чунки биринчи суҳбатдаёқ тойилсанг албатта яхши бўлмайди... барчани ром қилиб олабилиш керак, йўқса...

Унинг бутун хаёлини шу фикр банд қилган эди. Абдулла сурункасига зарур адабиётлар билан танишди, кераклиларидан конспект олди.

... Бугун у ишчилар билан биринчи суҳбатни ўтказмоқда. Суҳбат мавзуи ҳам қизиқарли — меҳнат унумдорлигини ошириш йўллари ва меҳнат интизоми ҳақида. Абдулла Қаршиев шаҳар саноат корхоналари эришаётган ютуқларни умумлаштириб, сўнг шахтанинг 4-участка кончилари ҳаётидан олинган конкрет фактларга тўхталди. Суҳбат жонланиб ўз-ўзидан қизғин мунозарага айланиб кетди. Ишчилар меҳнат унумдорлигининг ўсишига тўсқинлик қилаётган иллатларни ўзлари очиб ташладилар.

Меҳнат интизомини бузаётганлар барчанинг назоратида бўлсин. Улар масаласи биргина коллектив ичида эмас, шунинг билан бирга ўртоқлик судларида ҳам тез-тез кўрилиб турсин, токи бузғунчилар қолмасин. Шундагина корхонамиз коммунистик меҳнат коллективи номини олади.

Агитатор ўз суҳбатидан мамнун бўлди. Тайёргарлик зўр бўлса, суҳбатинг ғўр бўлмас экан, деган қарорга келди у ва навбатдаги машғулотлар учун донбасслик донгдор шахтёр Николай Мамай бригадаси иш тажрибасини ўрганабошлади. Чунки унинг навбатдаги суҳбати «Маҳсулот таннархини камайтириш» темасига бағишланиши керак эди.

Новалоотбойчи-агитатор А. Қаршиевнинг сиёсий темаларда ўтказаётган суҳбатлари ҳам жуда жонли бўлмоқда. У партиянинг ҳар бир фикр ва мақсадини тингловчилар қалбига етказа олади.

Шахтанинг 4-участкасида бир группа агитаторлар шахтёрлар орасида оммавий-сиёсий ишларни яхши йўлга қўйишган. Уларнинг конкрет темалардаги суҳбатлари коллектив ишига катта ёрдам беряпти. Бу тадбир 4-участка ютуқларига янги зафарлар бағишламоқда. Участка коллективи йил бошидан бери планга қўшимча равишда 6040 тонна кўмир қазиб чиқарди. Биргина июль ойи плани 103,4 процент қилиб адо этилди. Бу кўрсаткичларда агитатор А. Қаршиевнинг ҳам муносиб ҳиссаси бор. Ишчилар бу агитаторнинг ишчанлиги ва жонкуярлигидан мамнун бўлиб, уни Тошкент саноат область Советига депутат қилиб сайлашган эди.

У меҳнаткашлар наказлари асосида марказий поселка ва шаҳар вокзали олдидаги кўчаларга асфальт ётқизишга ёрдамлашди. Ободончилик ишларига ўзи бош-қош бўлмоқда.

И. АҲМЕДОВ.
Оҳангарон шаҳри, «Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

ИДЕОЛОГИЯ ИШИНИНГ АСОСИ

ПАРТИЯМИЗ Марказий Комитетининг июнь Пленуми олдимизга янги инсонни — коммунизм кишисини тарбиялашдек масъулиятли вазифани қўйди. Кишиларни коммунизм ишига садоқат руҳида тарбиялаш учун кураш — олға қараб қилаётган интилишимизнинг таркибий қисмидир.

Ўртоқ Н. С. Хрушчев таъкидлаб ўтганидек, коммунизм фақат миллионларнинг фидокорона меҳнати билан барпо этилади. Шу боисдан кишиларни меҳнатга муҳаббат руҳида тарбиялаш масаласи ғоят муҳим аҳамият касб этмоқда. Бошқача айтганда, кишиларни жамият бахт-саодати йўлида қилинадиган меҳнатга муҳаббат ва ҳурмат руҳида тарбиялаш, меҳнатда чиниқтириш — идеология ишининг асосидир.

«Ҳозирги замон шароитида партия ғоявий-тарбиявий ишининг асосий вазифаси, — дейилади Марказий Комитет июнь Пленумининг қарорида, — **КПСС Программасини амалга оширишни, коммунизмнинг моддий-техника базасини яратишни, коммунистик ижтимоий муносабатларни шакллантиришни, янги одамни тарбиялашни идеологик жиҳатдан таъмин этиш; сиёсий ҳушёрликни ошириш, империалистик идеологияга қарши, ўтмишнинг кишилар онгидаги сарқитларига қарши курашни кенг қулоч ёздириб юборишдан иборат».**

Районимиз партия ташкилотлари Пленум тарихий қарорларини ўзларининг иш программалари қилиб қабул этганлар. Ҳозир райондаги саноат корхоналари, транспорт ва қурилишлар ҳамда муассасалардаги партия ташкилотлари Пленум кўрсатмаларини амалга ошириш учун курашабориб, партия пропагандасига эътиборни ҳар қачонгидан ҳам кучайтириб юбордилар. Меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш соҳасидаги фаолиятларини сезиларли даражада яхшилаб олдилар.

Йирик саноат корхоналарида бир қанча назарий конференциялар ўтказилиб турибди. Бу конференциялар ишлаб чиқариш резервларидан фойдаланиш, коммунистик меҳнат учун мусобақанинг форма ва методларини такомиллаштириш сингари актуал масалалар бўйича қизиқарли суҳбатлар ва жонли баҳсларга айланиб кетмоқдаки, бундай конференцияларни тез-тез ўтказиб туриш ҳар жиҳатдан мақсадга мувофиқдир.

Саноат ходимлари учун район миқёсида ўтказилган «Хўжалик ишида партиявийлик», «Ҳозирги шароитда партия пропагандасининг форма ва методлари», район ўқитувчилари учун уюштирилган «Келажак кишиси бугун тарбияланади» сингари темалардаги конференциялар шулар жумласидандир.

Райондаги комсомол ва ёшлар ҳар ойда бир марта «Ёшлар шанбалиги»га тўпланишмоқда. Бундай йиғилишларда ёшлар ҳаёти, меҳнати ва турмушига оид ҳар хил масалалар муҳокама қилинади. Идеология ишининг бу янги формаси, табиийки, коммунизмнинг ёш қурувчилари ўртасида зўр қизиқиш уйғотмоқда. Шунинг учун ҳам бундай шанбаликларни тез-тез ўтказиб туриш ниятидамиз.

Район партия ташкилоти меҳнаткашларни коммунизм ишига садоқат руҳида тарбиялаш, уларда марксча-ленинча дунёқарашни шакллантириш соҳасида кейинги пайтларда талайгина тадбирларни амалга оширди. Корхона ва муассасаларда ўтказилаётган назарий конференцияларнинг сони сўнгги ойларда деярлик уч баравар кўпайди. Ўтган ўқув йилида сиёсий ўқишга 27 мингдан зиёд киши жалб қилинди. Тўгарак ва семинарлардаги тингловчиларнинг сони 2220 кишига кўпайди. Кадрларнинг иқтисодий ўқувига катта эътибор берилди. Ўтган ўқув йилида 11 минг киши сиёсий ва конкрет экономикани ўрганди. Пропаганда ишларида 1180 киши қатнашди. Пропагандистларни танлашга алоҳида аҳамият бердик. Пропагандистликка партия, совет, комсомол ходимлари, хўжалик раҳбарлари, инженер-техник ходимлар, врачлар, олимлар, ўқитувчилар ва бошқа касб эгалари кенг жалб қилинди.

Маълумки уй бошқармаларида, маҳаллаларда оммавий-сиёсий ишларни олиб бориш идеология ишининг муҳим соҳасидир. Шунинг учун бу ишга кўпроқ эътибор берабошладик. Уйларда лекторий ташкил этиш сингари идеология ишининг янги формасидан фойдаланмоқдамиз. Ҳозир районимизда юзга яқин шундай лекторий ишлаб турибди.

Партия ташкилотлари ҳар бир коллективда коммунистик ғоялар амалий ишда ўз аксини топишини таъминлашга ҳаракат қилаётирлар. Районда коммунистик меҳнат коллективи номига сазовор бўлган бригада, смена, участка ва цехлар сони тобора кўпаймоқда. Партия-давлат контролига кўмаклашувчи 200 дан ортиқ пост ташкил этилган. Улар ҳозирги вақтда муваффақиятли равишда иш олиб бормоқдалар. Ёш ишчи ва қурувчилар орасида коммунизмнинг моддий-техника базасини яратишни жадаллаштириш учун ўзаро социалистик мусобақа кенгайиб боряпти.

Маълумки, қаерда идеология иши яхши қўйилган бўлса, ўша жойда хўжалик ишлари ҳам кўнгилдагидек бўлади. Районимиздаги бир қатор коллективларда ташкилотчилик ва идеология ишлари моҳирлик билан узвий боғлаб олиб борилаётганлиги туфайли ички резервларни қидириб топиш ва барча техник-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича давлат планларини бажаришда катта ютуқларга эришилмоқда. Октябрь революцияси номли тепловоз-вагон ремонти заводи, каноп фабрикаси, «Учқун» тўқимачилик-галантерея фирмаси ва бошқа корхоналарнинг коллективлари етти йиллик топшириқларини муддатидан олдин бажариш учун ғоят кўтаринкилик билан меҳнат қилмоқдалар. Октябрь революцияси номли тепловоз-вагон ремонти заводида фақат ярим йилдагина планга қўшимча битта тепловоз секцияси, 7 вагон, 21 та электр машинаси, 202 жуфт ғилдирак сифатли ремонтдан чиқарилди.

Ўрта Осиё темир йўлига қарашли Тошкент йўл бўлинмаси коллективи халқ хўжалиги юкларини ташиш планини ортиғи билан бажариб келмоқда. Район бўйича 7 ойлик ялпи маҳсулот тайёрлаш плани 105 процент бажарилди. Планга қўшимча 3 миллион 420 минг сўмлик маҳсулот тайёрланди.

Ишлаб чиқаришдаги ютуқлар ўз-ўзидан қўлга кирмайди, албатта. Бу муваффақиятлар, аввало, район партия ташкилотлари меҳнаткашлар ўртасида олиб бораётган ташкилий ва идеологик ишларининг савияси бир қадар ўсганлигидан, меҳнат аҳлининг онги, ишчанлиги ва сиёсий активлиги ортганлигидан далолат бериб турибди.

Кўпгина партия ташкилотларида коллектив ўртасида олиб бориладиган идеология ишларини янада жонлаштиришнинг янги форма ва усуллари излаб топилмоқда. Лекин меҳнаткашларни ғоявий-сиёсий жиҳатдан тарбиялашда ҳали бир қатор нуқсонларга эгамиз.

Партия бизга Марказий Комитетнинг июнь Пленуми қарорларини ҳар бир киши онгига сингдириш, ҳозирги шароитда партия идеология ишларини кучайтириш заруриятини уларга тушунтириб бориш лозим деб кўрсатмоқда. Лекин бу соҳада қилаётган ишларимизни қониқарли деб бўлмайди.

Районимиз бўйича 4 корхона ярим йиллик топшириқни бажармаган, давлатга 213 минг сўмлик кам маҳсулот етказиб берган экан, бу биринчи навбатда ана шу жойларда ғоявий-сиёсий ва тарбиявий ишлар бўшаштириб юборилганлигининг оқибатидир.

10 корхона бракнинг кўпайишига ва маҳсулот таннархининг қимматлашиб кетишига йўл қўйди. Шу йилнинг биринчи ярмида ишлаб чиқаришга фойда келтирмайдиган чиқимлар ва брак маҳсулотлар билан районимизнинг айрим саноат корхоналари давлатга 268 минг сўм миқдорида зиён келтирди. Агар мазкур корхоналарнинг коллективлари ўртасида оммавий сиёсий ишлар лозим даражада жонлантириб юборилганида эди, бундай фактларга йўл қўйилмаган бўларди.

Очиқ айтиш керакки, ҳали бизда, ҳатто раҳбарлар орасида ҳам, ишга юзаки қараш, ишчилар билан қўпол, тўраларча муносабатда бўлиш ҳоллари учраб туради. Бу ўринда бир мисол келтирмоқчиман. «Автотракتородеталь» заводи ишлаб чиқариш бўлимининг бошлиғи Г. А. Тимофеев кейинги пайтларда кишиларга қўпол муомала қиладиган бўлиб қолди. Шундай бўлганидан кейин ишчилар безиб, унинг олдига зарур юмуш билан кирмай қўйдилар. Оқибатда иш орқага кетабошлади, Тимофеев эътибордан четда қолди. Район партия комитети ва завод партия ташкилоти бу ишнинг олдини олди. Г. А. Тимофеевни корхона партия бюроси қаттиқ огоҳлантирди.

Район партия ташкилоти КПСС Марказий Комитети Пленумидан кейинги ўтган қисқа вақт ичида идеология иши соҳасида дастлабки тажриба тўплади. Лекин келажак кишиси — коммунизмнинг муҳташам биносига ғишт қўювчи янги инсонни тарбиялаш соҳасида ҳали қатор камчиликларга эгамиз. Уларни бартараф этиш учун тинмай курашамиз. Бу масъулиятли ва фахрли вазифани бажариш йўлида партия кўрсатмалари бизга яхши дастур бўлиб хизмат қилади.

И. УМАРОВ.
Тошкент шаҳар, Ленин район партия комитетининг секретари.

ТАЖРИБА ВА ТАШАББУС

ТУРАР-ЖОЙЛАРДА ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИ

— Червяков ва Сарикуль кўчалари бурчагига жойлашган 45 ҳамда 41-турар жойларда ташкил топган жамоатчи партия ташкилотлари районимиз қалдирғочидир, — деди Ленин район партия комитети идеология бўлимининг мудири ўртоқ Ю. А. Бродий.

Икки бинода 270 оила истиқомат қилаяпти, 90 киши партия аъзоси ва аъзолигига кандидат. Бу ерда яшовчиларнинг кўпчилиги Октябрь революцияси номли тепловоз-вагон ремонти заводида ишлашади. Август ойи бошларида шу уй бошқармалари коммунистларининг умумий йиғилиши бўлди. Мажлис қатнашчилари 7 кишидан иборат бюро сайладилар. Октябрь революцияси номли тепловоз-вагон ремонти заводи техника кабинети мудирининг ўринбосари И. Я. Казаков партия ташкилоти секретари қилиб сайланди.

Партия ташкилоти бюросининг иккинчи мажлисида турли хил секциялар бўйича вазифалар белгилаб олинди.

Завод қолипловчилари Причина ва Кузнецов ўртоқлар раҳбарлик қилаётган ободонлаштириш секцияси ташаббуси билан ҳозир 120 ўринли ёзги клуб қурилишига киришилди. Унда турли темаларда лекциялар ўқилади, кинофильмлар намойиш қилиб бориладн.

Ҳозир каноп фабрикаси ишчилари ва инженер-техник ходимлари истиқомат қилаётган Пролетар кўчасидаги 2-уй бошқармасида ҳам жамоатчилик асосида ишловчи партия ташкилоти иш бошлаб юборди. Ташкилот 33 коммунистни ўз сафига бирлаштирган.

Ишнинг бошланиши қувончли. Ибратли бу ташаббусни барча маҳаллалар, уй бошқармаларига ёйса арзийди.

Ж. НОСИРОВ

ҚАРОРЛАР ВА ОДАМЛАР

Чкалов номли холодильник ва металл буюмлар ишлаб чиқарувчи завод партия ташкилоти секретарининг ўринбосари ўртоқ А. Мўминов ҳузуридамиз.

— Партия ташкилотининг идеология соҳасида олиб бораётган ишлари, кишиларни коммунистик руҳда тарбиялаш масалалари ҳақида сўзлаб берсангиз? — илтимос қилдик ундан.

— Яқинда партия мажлиси ўтказиб идеология масалаларини муҳокама қилиб олдик, — деди-да, у қарорлар папкасини ахтарабошлади ва машинкада зич қилиб ёзилган қарорлар дастасини олдимизга ташлади.

Узундан-узун қарорлар. Унда сиёсий ўқиш, лекция пропагандасига оид бирмунча баланд парвоз сўзлар ёзилган. Айниқса кишиларни коммунистик руҳда тарбиялаш, улар билан алоҳида-алоҳида ишлаш масалаларига зўр эътибор бериш кераклиги уқтирилган. Шунингдек ой сайин деворий газета ва «Жанговар варақа»лар чиқариб туриш лозимлиги, цехларда сиёсий информациялар ўтказиб туриш ҳар бир коммунистнинг бурчи эканлиги қайд қилинган.

Қарорни синчиклаб ўқир экансиз, бу заводда сиёсий-тарбиявий ишлар кўнгилдагидек экан, деган хулосага келмай иложингиз йўқ. Ҳатто заводдаги 67 коммунистнинг ҳар қайсисига партия топшириқлари берилганлиги алоҳида таъкидланган.

— Ўтган йили сиёсий маориф тўгаракларида 130 киши қатнашган эди. Бу йил 160 киши қатнашади. Ҳар бир коммунист — агитатор. Цехда тарбиявий ишлар олиб боришади, — гапиракетди парторг ўринбосари.

Ўртоқ Мўминовнинг сўзлари мажлис қароридаги гаплардан четга чиқмасди...

Парторг ўринбосари олдига хуноби ошган ҳолда токарь Я. Дёшкин келди. У арз қилабошлайди:

— Ахир бу қандай гап. Бюллетенимни топширганимга бир ойга яқинлашиб қолса-ю, ҳалигача ҳисоб қилинмаса. Шу ҳам ишчиларга ғамхўрликми?

Ўртоқ Мўминов кулди:

— Бу менинг ишим эмас-ку! Ҳисоблаш бўлимига боринг.

Бу — парторг ўринбосари томонидан ишчиларга қилинаётган «ғамхўрлик» эди!

Нарироқда қирқилган трубаларни йиғиштириб юрган ишчи Эрмат Холмаҳмудов билан қўл бериб сўрашмоқчи бўлувдик, у энгашган куйи мойли қўлларини бизга узатди. Қарасак, унинг бўйнидаги йўғон чизимчага осилган тумори алланарсага илиниб қолганидан қаддини рослаёлмай турган экан.

Станоклар ёнида бетартиб уйилиб ётган темир-терсаклардан бир амаллаб ўтиб олдик-да, ёш коммунист Е. Бочкаревга халқаро аҳвол тўғрисида саволлар бердик. Коммунист Бочкарев саволларнинг биронтасига ҳам жавоб беролмай анча қизарди.

— Газета ўқиб турасизми?

— Ростини айтсам, кейинги вақтларда ўқимай қўйдим...

Коммунист ўртоқ П. Беляевнинг ҳам ўз устида ишламаётганлиги аниқланди.

Цехнинг носарамжонлиги кишининг ғашига тегади бу ерда. «Жанговар варақа», деворий газеталар йўқ. Ҳатто хавфсизлик техникасига оид плакатларни ҳам кўрмайсиз. Иш процессларининг ҳаммаси фақат қўлда бажарилади. Кишиларни меҳнатга руҳлантирувчи чақириқлар, илҳомбахш сўзлар ёзилган плакатлар йўқ.

Ўртоқ Мўминовдан: «Завод раҳбарлари ишчилар орасида лекция ва суҳбатлар билан чиқиб туришадими? — деб сўрасангиз: «Ҳа, план, меҳнат интизоми, сифат ҳақида йиғилиш ўтказиб турамиз» дейди.

— Инсон ҳақида, коммунистик ахлоқ ҳақидачи?

...

Ана шу сабаблардан бўлса керак заводда кадрларнинг қўнимсизлиги авж олган. Меҳнат интизоми бўш. Прогулчилар кўп.

Коммунистлар билан ўтказилган суҳбатлар, катта-кичик ходимларнинг кишиларга бўлган муомалалари партия ташкилотининг фақат қоғоздагина иш олиб бораётганлигини кўрсатади.

КПСС Марказий Комитетининг июнь Пленуми қарорлари меҳнаткашлар ўртасида идеология ишларини яхшилаш, кишиларга ғамхўрлик қилиш, коммунистик жамият қурувчисининг ахлоқини камолга етказиш вазифаларини қўйди. Чкалов номли завод партия ташкилоти ва унинг раҳбарлари ўз ишларини Пленум қарорлари асосида қайта қуриш ўрнига фақат мажлис ўтказиб қарор ёзишдан нарига ўтмаяптилар.

Ш. ҚОСИМОВ.

Мастура Саидовани Тошкентдаги резина-техника буюмлари заводининг ёшлари жуда ҳурмат қилишади. Чунки Мастура опа 11 йилдан бери шу корхонада ишлаб тўплаган бой тажрибасини, билимини ёшларга ҳамиша ихлос билан ўргатади. Уни кўпинча танаффус вақтларида корхонага янги келган ишчилар орасида учратасиз, ёшларга бирон иш ўргатаётган ёки улар ўртасида тарбиявий ишлар олиб бораётган пайтида кўрасиз. Суратда: ўртоқ М. Саидова.

В. Салов фотоси.

ДИЛКАШ ПРОПАГАНДИСТ

КЕКСАЛИК ҳам ҳар хил бўлар экан. Баъзи кексалар пенсияга чиқишгач, набираларини эргаштириб хиёбонларни айланишни ёқтирса, баъзилари эшик олдига стул қўйиб олиб, газета ўқишни афзал кўради. Шундай кексалар ҳам борки, улар пенсияга чиққан бўлса ҳам жонажон коллективи билан ҳамнафас бўлади.

Федор Иванович Егоричев кейинги тоифадаги кексалардан. Уни кўрган киши ҳеч маҳал 65 ёшга кирган демайди. Бақувват гавдасини йигитлардек ғоз тутиб, шаҳдам қадам ташлаб юради. Фақатгина манглайидаги бир неча қатор ажин ва салобат бериб турган сийрак оқиш сочларини демасангиз, йигитдан фарқи йўқ унинг.

Федор Ивановичнинг пенсияга чиққанига анча вақт бўлиб қолди. Бироқ у кўп йиллар давомида қадрдонлашиб кетган коллективини бирор дам ҳам унутмади. У бирлашган темир йўл хўжалигида кўп йиллар бош бухгалтерлик вазифасида ишлаган эди. Пенсияга чиқиб бир оз дам олгандан кейин ўзи ишлаган шу темир йўл хўжалигига келиб, иш билан таъминлашларини, маошсиз ишлаб ёрдам беришини айтиб партия ташкилоти секретарига мурожаат қилди. Партия ташкилоти уни пропагандист қилиб тайинлади. Федор Иванович партия сўзини оммага етказишда ўзининг кўпйиллик бой ҳаётий тажрибасини, газеталардан, радиодан эшитган барча янгиликларини ишчиларга содда ва равон тилда сўзлаб бера бошлади.

— Ҳозирги замон тепловоз ва электровозлари қанчалик мураккаб тузилган бўлмасин, уларни бошқариш кишилар онгини, қалби ва характерларини тарбиялаш олдида қийин эмас, — дейди Федор Иванович, — ҳар қандай машина ҳам инсон заковати билан ҳаракатга келтирилади. Асосий масала эса ана шу инсонни тарбиялаш, унинг қалбига йўл топабилишда — токи у умумхалқ манфаати йўлида хизмат қилишга одатлансин.

«Планни муваффақиятли бажаришга эришишнинг энг қисқа йўли, — деган эди ўртоқ Л. Ф. Ильичев Ўрта Осиё республикалари идеология ходимларининг кенгашида, — яхши уюштирилган ғоявий-тарбиявий ишнинг худди ўзидир». Пропагандист шунга катта эътибор беради. Кишилар билан суҳбатлашар экан, 40 йил давомида бухгалтерлик вазифасида ишлаб орттирган тажрибасини хўжалик конкрет экономикаси масалаларига боғлайди, ишлаб чиқариш процессларини кишилар фаолияти билан таққослайди, шулар ҳақида конкрет мисоллар келтиради. Ўтказилган машғулотларда иш ҳақи, таннарх, меҳнат унумдорлиги каби кўрсаткичларнинг нималардан ташкил топишигина эмас, балки бу кўрсаткичларни қандай қилиб яхшилаш чораларини ҳам оддий тилда сўзлаб беради.

Машғулотларнинг бирида «Ишлаб чиқариш резервларидан тўла фойдаланиш» деган тема муҳокама қилинар эди. Пропагандист тушинарли бўлсин учун мавжуд ишлаб чиқариш хўжалиги ҳаётидан мисоллар келтирди.

1-Темирйўл хўжалигида вагонларнинг оборот нормаси саккиз соат белгиланган. Вагонлардаги юкни Қизил тўқимачи станциясидан манзилга ташлаб қайтиб келгунча ўтган вақт қанчалик қисқарса, меҳнат унумдорлиги шунча ошади. Бордию, ана шу операция саккиз соат ичида тугалланмаса, оборот плани тўлмай қолади. Бинобарин, меҳнат унумдорлиги пасайиб, таннарх ошиб кетади. Бунинг бир қанча сабаблари бор. Масалан, ишни топшириб кетаётган смена вагонларни жой-жойига келтириб қўймаса, янги смена дастлабки 1-2 соат вақтини шу ишлар билан ўтказиб, нормасини бажара олмай қолади.

Пропагандист яна бир мисол келтиради. Фараз қилайлик бригадада етти киши бор. Шулардан 6 киши жон куйдириб ишласада, еттинчиси нормасини бажармайди. Оқибатда вагондан юк тушириш муддати узайиб, оборот плани тўлмай қолади.

Федор Иванович меҳнат унумдорлигининг пасайиб кетишида айбдор бўлган кишиларни номманом айтиб ўтади. Бундай машғулотлардан қолоқлар ўзлари учун керакли сабоқни чиқариб оладилар.

Тўгарак машғулотларида кишилар саноат экономикасини назарий жиҳатдан тушунибгина қолмай, балки амалий томонларини ҳам уқиб олишади.

Бир куни Федор Иванович маҳсулот сифати ва уни яхшилаш чоралари тўғрисида гапираётганида тингловчиларнинг баъзилари «ахир биз маҳсулот ишлаб чиқармаймизку, бизга бу теманинг нима алоқаси бор?» дейишди ҳам. Лекин ўртоқ Егоричев теманинг моҳиятини очиб берганда барча унинг фикрига қўшилди.

— Масалан, — дейди пропагандист, — заводда станок ясалди. Аммо бу ишнинг ҳаммаси эмас. Шу станокни керакли заводга уринтирмай, ўз вақтида олиб бориш ишнинг иккинчи қисмини ташкил қилади. Станцияга келиб тушган станок ўз вақтида эгасига топширилмаса, занглаб бузилади. Натижада маҳсулот сифати ёмонлашади.

Машғулотнинг охирида пропагандист хўжаликда содир бўлаётган хато ва камчиликлар оқибатида давлатга қанчалаб зарар келаётганлигини ҳисоблаб кўрсатади. Бундай метод материални пухта ўзлаштиришга ва ишда камчиликларга барҳам беришга ёрдам беради.

Олиб борилаётган машғулотлар ишчиларни меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш руҳида тарбиялаяпти. Бунинг ёрқин мисоли сифатида диспетчер Надежда Алексеевна Лазереванинг ўтган йили кузда қолоқ сменага ишга ўтганлигини кўрсатиш мумкин. Надежда қийинчиликлардан қўрқмади. Чунки унинг дилида коллектив иши учун қайғириш ҳисси ёнар эди.

Озгина вақт ичида смена қолоқликдан чиқди.

Характерлиси шундаки, ўтказилаётган сиёсий-тарбиявий ишлар ишлаб чиқариш кўрсаткичларини яхшилаш билан бирга кишилар ўртасида коммунистик ижтимоий муносабатларни шакллантиришга ҳам ёрдам бермоқда.

Коммунистлар ташаббуси билан сменаларда хўжалик ҳисоби жорий қилинди. Шунинг учун ҳам ишлаб чиқариш планлари муттасил ортиғи билан адо этиляпти.

Бу хўжаликда етти ойлик план муддатидан олдин бажарилди. Фёдор Ивановичга ўхшаш толмас пропагандистларимизнинг бу ишда ҳиссаси катта.

Шу кунларда Федор Иванович ишчиларга КПСС Марказий Комитети июнь Пленуми қарорларини ўзлаштиришда яқиндан ёрдам бермоқда.

— Коммунизм қуриб бўлмасдан пенсияга чиққанимга ачинаман, — дейди Федор Иванович, — лекин мен порлоқ коммунистик жамият қуриш учун курашувчиларнинг сафидан орқада қолишни истамайман.

П. СЕЛЕЗНОВ,
1-бирлашган темирйўл хўжалиги партия ташкилоти секретарининг ўринбосари.

Саноат **САҲИФАСИ**

ЯНГИ ЎҚУВ ЙИЛИГА ТАЙЁРМИСИЗ?

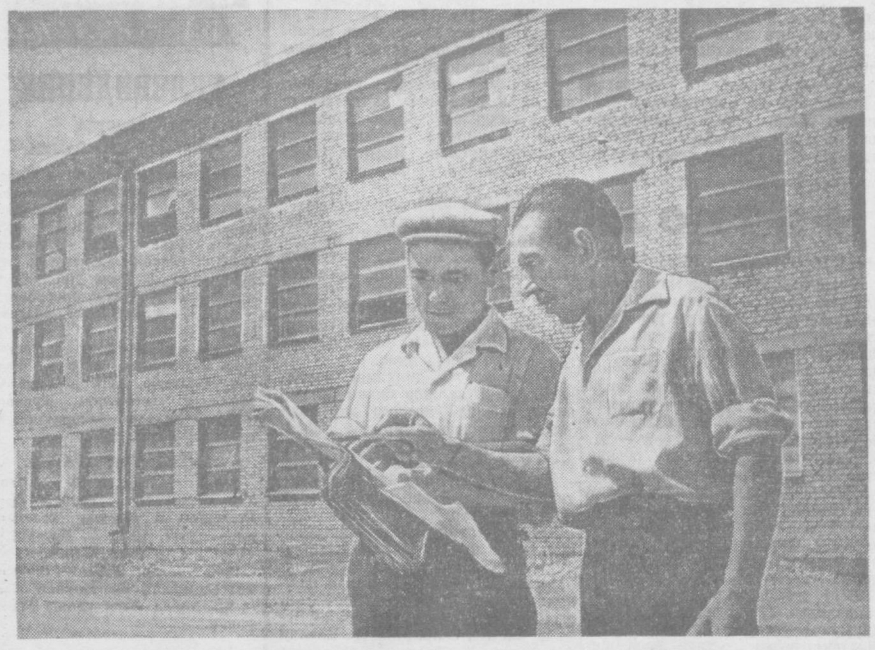

Таш ГРЭС посёлкасида янги мактаб қад кўтарди. Ҳозир бу ерда сўнгги тайёргарлик ишлари олиб борилмоқда. Суратда: сантехник Э. Сандов (чапда) билан нормировшчик С. Хапов ўртоқлар янги бинонинг лойиҳасини кўздан кечиришмоқда.

В. Салов фотоси.

ҚОЛГАН ИШГА ҚОР ЁҒАР

Старший прораб хушхабар олиб келди.

— Муҳаммаджон, қўлингни бер, ишимиз ўнгидан келди, — старший прораб В. Чехомиров мастер Жумабоевга қувонч билан гапирарди. — Биласанми, эртага қурилишга яна 50 киши келади.

— Қойил, иш деган бундай бўпти, — мастер ҳам севиниб кетди. — Ахир ишчи кучи етишмай, иш кўнгилдагидай бўлмаётган эдида. Энди буёғини бизга қўйиб беришаверсин, мактаб-интернатни 10 августга қолдирмай тахт қиламиз.

Ҳақиқатан ҳам эрталабдан иш юришиб кетди. Бир томондан ғишт ортилган машиналар кетма-кет келиб турди. Бинокорларнинг қўли-қўлига тегмасди. Мастер бу жадал суръатни кўриб: «бу абжир бинокорлар билан тоғни талқон қилса бўлади», деб қўйди.

Ҳафта кетидан ҳафталар ўтди. Қарабсизки, асосий корпусларнинг биринчи қавати тайёр бўлди қўйди. Энди уларнинг устини ёпиб, иккинчи қаватини кўтариш керак эди. Режалар тузилиб ишга киришилди ҳам. Шунда қурилиш-монтаж бошқармасидан телефон қилиб қолишди.

— Эртадан бошлаб 50—60 киши бошқа қурилишга боради, — дейишди бошқармадагилар.

— Ўзи нима гап? — деди ажабланиб старший прораб.

— Жуда зарур қурилиш чиқиб қолди.

— Мактаб-интернат қурилиши ҳам жуда зарур-ку, — деди В. Чехомиров. — Ахир уни ўз вақтида битказолмай юзимиз шувит бўлиб келяпти.

— Ҳеч нарса қилмайди, янги қуриладигани бизга сув билан ҳаводек керак.

Бошқармадагиларнинг айтгани бўлди. Мактаб-интернат қурилишидагиларнинг яна омади келмади. Эски ҳаммом, эски тос деганларидек қурилиш яна эски изига тушиб қолди.

Хаш-паш дегунча орадан олти ой ҳам ўтиб кетди. Мактаб-интернатни фойдаланишга топшириш уёқда турсин, ҳатто унинг асосий корпусларини қуриб битказиш амри-маҳол бўлиб қолди. Ишчи кучи ҳамон етишмасди. Охири бўлмади. Старший прораб мастер билан бошқармага бориб, масалани кўндаланг қўйди.

— Арматурачилар, бинокорлар бўлмаса, ишимиз чатоқ, — деди куюниб старший прораб.

Бошқармадагилар эса «ишчи кучи бўшади дегунча юборамиз» деб қуруқ ваъдадан нарига ўтишмади.

Ҳозир ҳам аҳвол шу. Шу ярим йил ичида 300 дан ортик ишчи кучи фойдаланилмай қолиб кетди. Бу билан қурилиш қарийб уч ой орқага сурилди ҳисоб.

Биз яқинда шу мактаб-интернат қурилишида бўлдик. Қурилиш имиллаб борарди. Асосий корпусларнинг иккинчи қавати энди қуриляпти.

Бетончилар бригадасининг бошлиғи ўртоқ М. Ўрисов бошқармадан шикоят қилиб қолди.

—Шу ҳам жонкуярлик бўлдими, — деди у куюниб. — Қоришма ташиш учун шундай катта қурилишга атиги иккита машина ажратиб беришибди. Улар ҳам кечикиб келади, кутавериб кўзимиз тўрт бўлади. Кўп вақтимиз бекор ўтяпти. Яна бир нарсани айтиб қўяй. «Иш қуролинг соз бўлса, машаққатинг оз бўлар» деган гап жуда билиб айтилган экан. Мактаб-интернат ётоқхона корпусининг иккинчи қаватини март ойидаёқ темир-бетон билан ёпиб қўйишимиз керак эди. Начора, қўлимиз калталик қилди. 12 тонналик кўтарма кран ҳа деганда келтирилавермади. Бу иш судрала-судрала икки ярим ой деганда аранг битди. Сир-коримиз бошқармадагиларга яхши маълум Улар буни кўрабила туриб дурустроқ амалий тадбир кўришмаяпти.

Ана шундай ҳақли эътирозларни қурилиш мастери М. Жумабоевдан ҳам эшитдик.

— Арзимаган нарса деб битиш олдида турган иш қолиб кетади,— дейди у. — Ётоқхона жойлашадиган корпусни алла қачон топширсак бўларди. Деворлар орасига қўйиладиган шкафлар йўқлиги қўлимизни боғлаб қўйди. Биз бу шкафчаларни тайёрлаб беришни сўраб уч-тўрт ой олдин заявка бергандик. Аммо, ҳамон ундан дарак йўқ. Дераза ромларининг йўқлигидан ўқув корпуси ҳамон қўлдан чиқарилмай турибди. Хуллас, қурилиш материалларининг бири бўлса, иккинчиси йўқ.

Биз Бўка райони марказида қад кўтараётган мактаб-интернат қурилиши «тарихи» ҳақида ҳикоя қилдик. Бундан икки йил муқаддам бу объектни қуришга киришилган эди. Мактаб-интернат учун етти гектар ер ажратилди.

Тўғри, дастлаб қурилиш жадал борди. Уни 1962—1963 ўқув йилида фойдаланишга топширишга аҳд қилинган эди. Аммо қурилишнинг битишидан дарак бўлмади. Бўка район 9-қурилиш-монтаж бошқармаси раҳбарлари: «бу сафар узр, келгуси йили уни албатта қуриб тамомлаймиз», — дейишди. Лекин ваъда ваъдалигича қолиб келмоқда.

Мактаб-интернатни бу йил қуриб тамомлаш мумкинмиди? Шубҳасиз, мумкин эди. Бунинг учун қурилиш-монтаж бошқармаси раҳбарлари мактаб-интернат қурилиши зарбдор қурилиш эканлигини чуқур ҳис қилишлари керак эди.

Аҳвол шу зайлда давом этаверса, мактаб-интернатни келгуси йилда ҳам фойдаланишга топшириш муаммо бўлиб қолади.

Қолган ишга қор ёғар деб шуни айтадилар-да!

А. АЛИЕВ

«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

БИР СМЕНАДА

Правление мажлисида кўрилган асосий масала қурилаётган 6 хоналик иккита мактаб биносини тезроқ битказиш ва ремонтдан чиқариш бўлди. Ўрта Чирчиқ ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Ленин йўли» колхозининг раиси Э. Усменов бу ишга кенг жамоатчиликни жалб қилиш тўғрисида гапирди.

Орадан қисқа муддатли вақт ўтди. Жамоатчиликнинг ёрдами асосида ҳар иккала мактаб биноси битказилиб, янги ўқув йилига тахт қилиб қўйилди. Энди ўқувчилар бир сменада ўқишга кўчадилар.

Ш. ҲОЛМУҲАМЕДОВ

„ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ“ НАТИЖАЛАРНИ МАЪЛУМ ҚИЛАДИ

„БУРИЛИШ БЎЛМАСА“

Газетамизнинг 103-сонида юқоридаги сарлавҳа билан Киров номли совхознинг пахта далаларида рўй бераётган камчиликлар, жумладан, пахта далаларини бегона ўт босиб кетгани, ғўзаларга икки томонлама ишлов берилмаётгани, меҳнат интизомининг бўшашиб кетгани ҳамда минерал ўғитлардан ўз вақтида фойдаланилмаётгани танқид қилинган эди.

Ўрта Чирчиқ ишлаб чиқариш бошқармаси партия комитети секретарининг ёрдамчиси ўртоқ Б. Тян редакцияга қуйидаги мазмунда хабар юборди.

Мақола совхоз партия ташкилотининг бюросида ҳамда совхоз ишчиларининг умумий йиғилишида муҳокама қилинган. Мақолада кўрсатилган фактлар тасдиқланган. Шу камчиликларни тугатиш, пахтадан мўл ҳосил етиштириш учун амалий чоралар кўрилган. Натижада кўпгина майдондаги ерлар бегона ўтлардан тозаланган, меҳнат интизоми яхшиланган. Совхоз маъмурияти ва партия ташкилоти ғўза тупларида мўл ҳосил тўплаш учун ҳамма чораларни амалга ошираётир.

„ХАРАКТЕРИСТИКА“

Газетамизнинг шу йил 10 июль сонида «Уртўқмоқ» рубрикаси остида юқоридаги сарлавҳа билан босилган танқидий мақолада Калинин ишлаб чиқариш бошқармасидаги Навоий номли касалхона бош врачи Азизхўжаевнинг ножўя хатти-ҳаракатлари, давлат мулкига хиёнат қилаётгани очиб ташланган эди.

Область соғлиқни сақлаш бўлими мудири ўртоқ Ҳошимовнинг редакцияга хабар қилишича, яқинда кўчма медицина совети мазкур мақолани муҳокама қилган. Муҳокамада мақолада келтирилган фактлар ва танқидий мулоҳазалар тўғри деб топилган.

Советнинг қарорига мувофиқ бош врач Азизхўжаев ва касалхона хўжалик мудири Ҳаитбоев ўртоқлар вазифаларидан бўшатилган. Врач ўртоқ Абророва эса ўз мутахассислиги бўйича ишга қўйилган.

Шунингдек касалхонада даволаш ва молия-хўжалик ишларини яхшилашга қаратилган бир қатор тадбирлар белгиланган.

ЎРНАК ОЛСА АРЗИЙДИ

ЖАМОАТЧИ УЧАСТКА ВАКИЛИ

Кунларнинг бирида Бекобод шаҳар милиция бўлимига ўрта ёшдаги бир киши кириб келди.

— Мамутовман. Нон заводида механик бўлиб ишлайман,—ўзини танитди у шаҳар бўлимининг бошлиғи Муҳаммедовга.

— Жуда соз, қани ўтиринг, хизмат?

— Гап шундай,— деди меҳмон, — кўриб турибманки, шаҳримизда баъзи бир тартибсизликлар йўқ эмас. Милиция ходимлари ҳамма жойда кўз-қулоқ бўлиб улгиролмайдилар. Милицияга ёрдамлашсам, менга лойиқ иш топилиб қолар деб келгандим...

— Жуда яхши қилибсиз! — мамнун бўлди бошлиқ.— Сизга ўхшаган жамоатчиларнинг ёрдами бизга жуда зарур. Жамоат тартибини қўриқлашда биз сизларга таянмасак, кимга таянамиз?

Улар узоқ суҳбатлашишди. Бўлим бошлиғи Ёқуб акага конкрет участкани топширди. Вазифаларини аниқлаб берди, йўл-йўриқ, маслаҳатлар кўрсатди.

— Сиз ўзингизнинг микроучасткангизда паспорт режимидаги камчиликларни тугатишда ёрдам беришингиз, кўчаларда тозаликни текшириб туришингиз, гражданларнинг шикоятларини ҳал қилишингиз керак бўлади. Тартиббузаларга қарши курашишга ҳам тўғри келади. Хуллас, иш кўп! Участка вакили Мўминов билан келишиб иш қиласизлар, сизга кўпчилик ёрдам беради...

Шундай қилиб, Мамутов Бекобод шаҳар милиция бўлимида жамоатчи участка вакили бўлиб қолди.

...Ез. Ёқуб ака шаҳар паркидан кетмоқда эди. Тугун кўтарган ёш аёлни кўриб қолди. Аёл бир нарсадан ҳадиксираган кишидек атрофга алангларди. «Нега олазарак бўляпти экан?» кўнглидан ўтказди Мамутов.

— Йўл бўлсин, мунча шошмасангиз?

— Шундай, уйга,— жавоб берди аёл тутила-тутила.

— Қаерда турасиз.

— Ха... ўша томонда. Марказда...— баттарроқ тутилиб деди аёл. Қайси кўчада туришини аниқ айтолмади. Ёқуб аканинг шубҳаси ортди.

— Тугунда нима бор?

— Сизнинг нима ишингиз бор? —кўрслик билан жавоб қайтарди аёл.

— Мен участка вакилиман,— вазминлик билан тушунтирди Мамутов ва шаҳар милиция бўлими томонидан берилган гувоҳномасини кўрсатди.

Аёл шу ондаёқ қочишга тутинди. Ёқуб ака унга тезда етиб олди.. Бўлимда аёл ўғирланган молни олиб кетаётгани маълум бўлди.

Ёқуб ака қисқа муддат ичида ўндан ортиқ текинхўрларни, паспорт режимини бузувчиларни аниқлади. Участка вакили билан биргаликда уларга нисбатан тегишли чоралар кўрди. Вазифасини сидқидилдан ўташи туфайли обрўси орта борди. Кишилар ҳар хил масалалар бўйича унга мурожаат қиладиган бўлиб қолишди.

...Бир куни у эндигина ишдан қайтиб келиб ҳали ечиниб улгурмаган эди, шу яқин ўртада истиқомат қилувчи Николаева деган аёл ҳовлиқиб кириб келди.

— Ўртоқ Мамутов,— мурожаат қилди у,— қўшнимиз Владимир маст бўлиб келибди, жанжал қиляпти! Нима қилсак экан?

Мамутов дарҳол Владимирнинг уйига борди. Уни тинчитди. Эртаси куни ҳам Владимирнинг уйига кирди. Узоқ суҳбат қилди. Владимирни доимий назорат остига олди, унга ўгит-насиҳат қилди. Ёқуб аканинг меҳнати зое кетмади. Владимир тўғри йўлга тушиб олди.

...Тун. Шаҳар ширин уйқуда. Фақат шамолнинг гувуллаган овози эшитилади. Кўчанинг у бошида қандайдир бир кишининг қораси кўринди. Нотаниш Мамутовга яқин келганида у жамоатчи участка вакилини таниди.

— Расво бўлди, ўртоқ Мамутов,— ҳаяжонланиб деди у,— ўт кетди!

Ёқуб ака воқеа содир бўлган жойга югурди. Николай Кимнинг уйи ёнмоқда эди. Уй олдида уй эгасининг ўзи қўшотар милтиқ кўтариб турибди.

— Қани, кириб кўринглар-чи!— одамларни қўрқитарди у.

Николайнинг ўзи маст бўлиб, уйга ўт қўйиб юборибди ва ўтни ўчиришга ҳеч кимни яқин йўлатмай турган экан. Мамутов дадиллик билан безорининг қўлидаги милтиқни уриб туширди. Четда турган кишилар участка вакилига ёрдамга ташланишди, Кимнинг оёқ-қўлини боғлашди.

...Шаҳар милиция бўлимига енгил автомашиналарнинг номаълум кишилар томонидан ҳайдаб кетилаётганлиги тўғрисида сигналлар туша бошлади. Ёқуб акадан буни аниқлашда ёрдам беришини сўрашди.

Ёқуб ака А. Тахтаров деганни жиноят устида қўлга туширди. Терговда унинг бошқа жиноий ишлари хам аниқланди.

Жамоатчи участка вакили ОБХСС ходимларига ҳам актив ёрдам бермоқда. Кунларнинг бирида бозордан ўтиб кетаётиб харидорларнинг норозилигини эшитиб қолди:

— Қассоб тарозидан уриб қоляпти.

Ёқуб ака дўкондан гўшт харид қилганлардан иккисини тўхтатиб, гўштни қайтадан торттирди. Ҳар биридан юз граммдан кам чиқди. Шу ернинг ўзидаёқ жабрланувчилар ва холислар иштирокида акт тузилди. Сотувчи Султоновнинг жинояти тўғрисидаги материаллар милицияга топширилди.

Бекобод шаҳар милиция бўлимида жамоатчи участка вакили Ёқуб Мамутов ёлғиз эмас. Абдулҳай Раянов, Абдуваҳоб Ғаниев, Исмоил Мустафоев ва бошқа жамоатчи участка вакиллари ундан ўрнак олишиб милиция ходимларига яқиндан ёрдам беришмоқда. Бекободда жамоат тартибини бузувчилар сонининг кундан-кунга қисқараётганлигида ана шу жамоатчиларнинг катта ҳиссаси бор.

Л. ОЙТУҒОНОВ,
А. ИСМОИЛОВ.

Чилонзор қурилиши қандай бораяпти?

Тошкент шаҳар Чилонзор райони қурувчиларининг яқинда бўлиб ўтган партия активи йиғилишида шундай масала муҳокама қилинди. Йиғилишга қурилиш ва саноат корхоналарининг раҳбарлари, бошланғич партия ташкилотларининг секретарлари, қурилиш касаба союз комитетларининг раислари, комсомол комитетларининг секретарлари ва жамоатчилик таклиф қилинди.

Район партия комитетининг секретари ўртоқ Х. Шоғозатовнинг «Узбекистон КП Марказий Комитети VII пленумининг қарорлари ва районда капитал қурилишнинг бориши» ҳақида доклади тингланди. Докладчи шу йилнинг ўтган етти ойида қилинган ишларга якун ясади. Айрим қурилиш бошқармалари ҳамда 153-трестни капитал ажратмаларни ўзлаштириш бўйича топшириқни бажармаганликлари учун кескин танқид қилди.

Музокарада сўзга чиққан 153-трест бошқарувчиси Ҳамидов, 14-қурилиш бошқармаси бош инженери Прокопов, Тошкент уйсозлик комбинати бош қурувчиси Козелков ва бошқа ўртоқлар рўй берган нуқсонларни бартараф этиш йўллари ҳақида гапирдилар.

Партия активи йиғилиши районда капитал қурилишни яхшилаш ва саноат, шунингдек турар-жой биноларини муддатидан илгари тез ва соз қуриб, фойдаланишга топширишга қаратилган қарор қабул қилди.

КОНСТРУКТОРЛАР КЕНГАШИ

Машинасозлик саноати илмий-техника жамияти ва машинасозлик ишчилари касаба союзи республика комитети яқинда Тошкентда жамоатчи-конструкторлар ҳамда иқтисодий анализ бюроси аъзоларининг кенгашини ўтказди.

Кенгашда Узбекистон тракторйиғув заводи жамоатчи-конструкторлари бюросининг раҳбари ўртоқ Курмашев бюро коллективи иш тажрибаларини гапириб берди. «Узбексельмаш» заводи иқтисодий анализ бюроси фаолияти ҳақида эса йиғилганларга корхона план бўлими бошлиғи ўртоқ Ралдубин батафсил сўзлади. «Узбекхиммаш» заводи жамоатчи-конструкторлик бюроси раҳбари ўртоқ Петров қизиқ бир фактни келтирди. Ҳозир корхонада махсус пластмасса — стиракрилдан станок асбоб-ускуналарини ремонт қилишда фойдаланиш йўлга қўйилибди. Бу кўп миқдорда бронзани тежаб қоляпти.

Кенгаш қатнашчилари «Таштекстильмаш», «Компрессор» заводлари жамоатчи-конструкторлик бюроларининг иш тажрибалари билан ҳам танишдилар.

О. ЛЕВАК,
«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

ШАХТЁРЛАР КУНИ ОЛДИДАН

АКА-УКА КАСБДОШ

Бобоназар кончилик курсини битириб чиққанига ҳозир ўн беш йилча бўлиб қолди.

— Ўша вақтда кончиликдан ҳам бироз кўнглим совиб юрди. Бу соҳада ўқиганимга афсусландим. Жуда мураккаб касб экан. Лекин қаторда дўстларинг бўлса, ҳар қандай қийинчилик ҳам чекинар экан,—дейди у.

Донбасслик абжир кончилардан Нарьесов, Олейников, Урванов ўртоқлар ўша вақтда Оҳангаронга келган эдилар. Улар ёшларни ёнларига олиб, ишнинг йўлини кўрсатдилар. Шундан сўнг Бобоназарда ўз танлаган касбига қизиқиш кучая борди, бора-бора унга бутун меҳрини қўйди. Нормадаги 9 ўрнига 12—13 тоннадан кўмир қазиб чиқара бошлади. Йигит кишига қирқ ҳунар ҳам оз деганларидек у шоферлик, слесарлик ва портлатувчилик касблари бўйича ўқиб гувоҳнома олди. Коллектив ўртасида ўз меҳнати билан обрў қозонган Б. Йўлдошев Оҳангарон шаҳар Советига депутат қилиб сайланди.

Бобоназар ўз укалари қалбида ҳам кончилик касбига муҳаббат уйғота олди. Абдуназар акаси ишлаётган 9-шахтанинг 1-участкасида навалоотбойчи бўлиб ишламоқда. Хидир эса кўмир разрезида экскаватор машинисти ёрдамчисидир.

Ҳозир Бобоназар октябрь ойи ҳисобига, Абдуназар эса сентябрь ойи ҳисобига кўмир қазиб чиқармоқда.

А. ИБРОҲИМОВ.

Мамлакатлар Одамлар Воқеалар

БЕЛГРАД АЗИЗ МЕҲМОННИ КУТМОҚДА

БЕЛГРАД, 19 август. (ТАСС). Эртага пойтахтимиз аҳолиси азиз меҳмонларимиз — ўртоқ Н. С. Хрушчев ва унинг ҳамроҳларини самимий табриклар ва уларга Югославияда бўлган вақтларини ёқимли ўтказишларини тилаш учун кўчаларга чиқади, деб ёзади бугун «Борба» газетаси Совет ҳукуматининг бошлиғи, КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари Н. С. Хрушчевнинг Белградга келиши муносабати билан.

Ўртоқ Хрушчев, унинг рафиқаси ва уларнинг ҳамроҳларини кутиб олиб ва табриклаб, деб ёзади «Политика» газетаси, белградликлар Совет Иттифоқи халқларига дўстона туйғуларини ва Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг раҳбари, Совет ҳукуматининг бошлиғи, тинчлик ва халқлар ўртасидаги тинч ҳамкорлик учун, социализм ва тараққиёт учун атоқли курашчи Никита Сергеевич Хрушчевга ўз ҳурматларини яна бир марта изҳор қиладилар.

ЖАЛЛОД ФРАНКОНИНГ ЯНГИ ЖИНОЯТИ

Мадридга яқин жойда икки испан антифашисти — «Эркин ёшлар» антифашист ташкилотининг аъзолари Франсиско Гранадо Гата ва Хоакин Делгадо Мартинес отиб ташланди, деб хабар беради Юнайтед Пресс Интернейшнл агентлиги. Агентлик хабардор манбаъларга асосланиб, улар 20 апрелда Хулиан Гримау қатл этилган жойда отилдилар, деб кўрсатади.

Ҳарбий суд уларни Мадрид 29 ва 30 июлда хавфсизлик полициясининг штаб — квартирасида ва фашистларнинг синдикат деб аталувчи «касаба союзлари»дан бирининг биносида бўлган иккита портлашни ташкил этишда айбладди.

* * *

Икки испан антифашисти — Франсиско Гранада Гата ва Хоакин Делгадо Мартинеснинг қатл этилганлиги ҳақидаги хабар Италияда чуқур нафрат тўлқинини келтириб чиқарди. Ливорно порт ишчилари норозилик юзасидан 8 соатлик забастовка ўтказдилар. Сардиниянинг 10 минг кончиси 10 минутлик умумий забастовка эълон қилдилар. Касаба союз, партизанлар ва маданий ташкилотлар баёнотлар чиқариб, Франко режимининг янги жиноятларини қораламоқдадалар. (ТАСС).

Ҳиндистонда КПСС Марказий Комитетининг Очиқ хати нашр этилди

ДЕҲЛИ, 19 август. (ТАСС). КПСС Марказий Комитетининг партия ташкилотларига, Совет Иттифоқининг барча коммунистларига Очиқ хати тексти Ҳиндистонда брошюра қилиб нашр этилди. Брошюра инглиз, ҳинди, панжобий ва ассомий тилларида кўп тираж билан нашр этилди. Ҳиндистоннинг прогрессив жамоатчилиги бу муҳим ҳужжатнинг нашр этилишини зўр қизиқиш билан кутиб олди.

Деҳлидаги «Пипз паблишинг хауз» нашриётида ТАСС мухбирига хабар беришларича, КПСС Марказий Комитети Очиқ мактубининг текстидан иборат брошюра Ҳиндистон китобхонлари ўртасида кенг тарқалмоқда.

Франция ядро полигони қурмоқда

НЬЮ-ЙОРК, 19 август, (ТАСС). Франция чет эл легионининг 70 га яқин ҳарбий хизматчиси ядро синовларини ўтказиш учун полигон қуриш мақсадида Таити оролига келди. Бу — оролга келиши лозим бўлган жами 300 солдат ва офицернинг дастлабки қисмидир.

Маҳаллий ассамблея легионерларнинг келишига қарши норозилик билдирди. Бироқ, Юнайтед Пресс Интернейшнл агентлиги мухбирининг хабар беришича, маҳаллий ассамблеянинг «қаршилиги синдирилди».

Бу ерга келган солдат ва сержантларнинг бир қисми Муруроа оролига юборилди. Эҳтимол, француз водород бомбаси шу ерда портлатилса керак, деб хабар беради агентлик.

МОСКВА ШАРТНОМАСИГА ЯНГИ ИМЗОЛАР ЧЕКИЛДИ

Атмосферада, космик фазода ва сув остида ядро қуроли синовларини тўхтатиш тўғрисидаги Шартномани имзолаш 19 августда Москвада давом этди.

Шартномани ўз ҳукуматлари номидан:

Сомали Республикасининг СССРдаги элчиси Аҳмад Муҳаммад Адам.

Иордания Ҳошимит қироллигининг король саройи министри Хазем Нусейби.

Германия Федератив Республикасининг СССРдаги мувақкат ишлар вакили Г. Шолль.

Жазоир Халқ Демократик Республикасининг СССРдаги элчиси Муҳаммад Биняхё имзоладилар.

19 августга қадар Москвада Шартномани 57 мамлакатнинг вакиллари имзолади. (ТАСС).

БРАТИСЛАВАНИНГ ФАХРИЙ ГРАЖДАНЛАРИ

БРАТИСЛАВА, 19 август. (ТАСС). Валентина Терешкова ва Словакияни фашист оккупантлардан озод қилишда актив иштирок этган авиация генерал-лейтенанти Н. П. Каманин Братиславанинг фахрий гражданлари қилиб сайландилар.

Бугун Братислава шаҳар миллий комитетининг тантанали сессиясида уларга фахрий граждан қилиб сайланганлиги ҳақидаги ёрлиқлар ва шаҳарнинг эсдалик медаллари топширилди.

ИРОҚДАГИ МУДҲИШ ЖИНОЯТ

ХАЛҚАРО ТЕМАДА

Ироқ ҳукмдорлари томонидан курд халқига қарши қаратилган қирғин уруши анчадан бери давом этиб келяпти. Бағдодлик ҳокимлар ўнлаб курд қишлоқларини ҳаробага айлантирдилар, юзлаб чоллар, аёллар ва болаларни қириб юбордилар. Ҳимоясиз қолган тинч аҳолига қарши танклар, самолётлар, тўплар ва механизациялашган ҳарбий қисмлар ишга солинди.

Қаҳрамон курд халқига қарши қилинаётган бундай жиноий ҳаракатлар бутун дунё жамоатчилигининг қаҳр-ғазабини қўзғатмоқда. Буни Ироқнинг ҳукумат доиралари ҳам яхши тушунадилар. Шунинг учун бўлса керак, улар курдлар гўё Ироқ давлатининг бирбутунлигига қасд қилаётир, Ироқ составидан чиқиш учун уринмоқда, деган уйдирмаларни тўқиб чиқармоқдалар.

Аслини олганда ҳозирги Ироқ ҳукумати ўзини халққа қарши қўйиб, террор ва иғвогарликлар ёрдамида ҳокимиятни ўз қўлида сақлаб қолмоқчи бўляпти. У мамлакатнинг барча ватанпарвар, демократик кучларини йўқ қилишни, жумладан курдларнинг демократик ҳаракатини бостиришни ўз олдига мақсад қилиб қўйган. Шунинг учун ҳам кенг халқ оммаси реакцион ҳукуматни қўллаб-қувватламаётир.

Курдлар Ироқ аҳолисининг тўртдан бир қисмини ташкил қилиб, мамлакатнинг нефть конларига бой бўлган шимолий районларида яшайдилар. Улар Ироқ доирасида ўзларига автономия ҳуқуқи берилишини, курд тилининг расмий тил деб тан олинишини, шунингдек, Курдистоннинг нефть конларидан олинадиган даромаднинг адолатли тақсим қилинишини талаб қилаётирлар. Бундай талаблар Бағдод ҳукмдорларининг қаттиқ қаршилигига дуч келмоқда.

Курдларнинг ўз ҳуқуқлари учун адолатли кураши узоқ фожиали тарихга эга. Курдистон илгари иккига ажратиб юборилган эди. Биринчи жаҳон урушидан сўнг инглизлар собиқ Туркия империяси составига кирган Мосул вилоятини босиб олиб, кейинчалик уни Ироқнинг қўғирчоқ ҳукумати қўлига топширди. Курдлар капиталистлар ва уларнинг малайларига қарши мардона курашиб, араб халқи билан биргаликда Нури Саид ҳукуматига қарши курашда актив иштирок этдилар. 1958 йил июлида Ироқда антиимпериалистик революциянинг ғалаба қилишига муносиб ҳисса қўшдилар. 1961 йилда Қосим диктатураси курдларга қарши уруш бошлаб юборди. Икки йил давом этган бу урушда бир юз элликка яқин қишлоқ яксон қилинди. Курд аҳолисидан уч минг киши ҳалок бўлди. Қосим ўлдирилгач, уруш тўхтатилди. Аммо бу узоққа чўзилмади.

Баасчи ўнг социалист раҳбарлар ҳокимиятни қўлга олгач, Қосимнинг халққа қарши сиёсатини оғизда қоралади, курдлар масаласини музокаралар йўли билан ҳал қилишга, курд халқининг ҳуқуқларини гарантиялашга ваъда берди. Амалда эса ҳукумат музокараларни ниқоб қилиб, ҳарбий куч тўплади ва уни курдларга қарши ишга солди.

Ироқ ватанпарварларидан қонли ўч олинаётганлиги, тинч курд аҳолисининг қириб юборилаётганлиги, — дейилади ТАСС Баёнотида, — Совет Иттифоқи халқларининг қаҳр-ғазабини қўзғатмоқда. Совет кишилари Ироқ халқларига чуқур дўстлик ва хайрихоҳлик туйғуларини изҳор қиладилар ҳамда курд халқининг Ироқда ўз миллий ҳуқуқлари учун олиб бораётган адолатли курашини тўла қўллаб-қувватлайдилар.

Курдларга қарши бўлаётган қирғин урушида империалистларнинг ҳам қонли қўли борлиги сезилиб турибди. Баасчилар ҳокимият тепасига келгач, нефть монополияларининг манфаатларини ҳимоя қилишга ваъда бердилар. Бу АҚШ, Англия ва Франциянинг нефть монополистларига ёқиб тушди. Шу сабабли улар Ироқ ҳукуматига танклар, самолётлар ва бошқа қурол-яроғлар етказиб бермоқдалар.

СЕНТО блокида қатнашувчи давлатлар ҳам курдларга қарши сиёсат юргизиш масаласини ҳамда ҳарбий операцияларни биргаликда ўтказиш планини муҳокама қиляпти.

Совет ҳукуматининг Ироқ, Туркия ва Эрон ҳукуматларига юборган Баёнотида шу нарса қатъий таъкидланадики, чет давлатларнинг Ироқ территориясида содир бўлаётган воқеаларга аралашаётганлиги фақат шунинг ўзи билан чекланиб қолмаяпти. Бу конфликтга бошқа кучларнинг, бошқа давлатларнинг тортилиши, агрессив ҳарбий-сиёсий блоклар билан боғлиқ бўлган кучлар ихтиёрига совет чегаралари яқинидаги плацдармларнинг бериб қўйилиши бир қатор давлатларга, жумладан Совет Иттифоқига ҳам маълум даражада хавф туғдиради.

Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳам барча совет халқлари бутун тараққийпарвар инсоният билан биргаликда Ироқ ҳукмдорларининг эрксевар курд халқига қарши олиб бораётган қирғин урушига қатъий норозилик билдириб, уни дарҳол тўхтатишни талаб қилмоқдалар.

А. ГОРСКИЙ

Бугунги Тошкент.
Суратда: Гагарин кўчаси.
Р. Шамсуддинов фотоси.
(ЎзТАГ фотохроникаси).

БУРИЛИШ БЎЛАРМИКАН?

Шу кунларда Тошкентнинг футбол шинавандаларини ана шу фикр чулғаб олган. Эртага «Пахтакор» командаси ўз майдонида Харьковнинг «Авангард» футболчилари билан учрашиб, иккинчи давра мусобақаларини бошлаб юборади.

Стартни мувафффақиятсиз олган командамиз биринчи давранинг охиригача ўзини ўнглаб ололмагани, коллективнинг муваффақиятсизликлари ҳақида кўп ёзилди, йиғилиш ва суҳбатларда команда раҳбарлари номига аччиқ танқидий гаплар айтилди.

Бу гаплар ўринли эди. Негаки, ўтган йили биринчи даврани биринчи ўринда якунлаган «Пахтакор» бу йил бир ғалаба, беш дуранг ва 13 мағлубият билан энг сўнгги ўринда қолди. Пахтакорчилар пешқадамдан роппа-роса 20 очко орқада қолиб кетдилар. «Хавфли зона»дан чиқиш учун эса командамизга қўшимча 8 очко керак. Футбол тарихида бу қадар пастлаб кетган командани учратиш қийин. Ваҳоланки, бу йил ҳам ўша ўтган йилги состав ўйинчилар майдонга тушган эди.

Ҳамма қусур раҳбарларнинг шогирдлар билан яхши ишлай олмаганида, футболчиларга нисбатан талабчанлик ва меҳрибонлик йўқлигида бўлди. Ўринбосарлар ҳақида қайғурилмаганлиги туфайли команда танг аҳволга тушиб қолди.

ФУТБОЛ

Чунончи, дарвозабон масаласини олайлик. Асосий ўйинчи Ю. Пшеничников бетоб бўлганда унинг ўрнига дарвозабон топилмади. Шошилинч чора кўрилди. «Сокол» дарвозабони А. Примак Чирчиқнинг «Химик» командасига энди қабул қилинган бўлишига қарамай чақириб олинди. У талабга жавоб бермагач, бошқа дарвозабон — А. Кислякни Самарқанддан оёғини ерга тегизмай олиб келинди. Янги ўйинчилар ҳимоячилар билан тил топишгунча команда муҳим очколардан маҳрум бўлди. Врачларнинг фикрича, Пшеничников яна икки ойга яқин дам олиши шарт.

Кенг жамоатчиликнинг қаттиқ танбеҳидан сўнг ҳозир командада бирмунча ўзгаришлар юз берди. Пахтакорчилар состави анча янгиланди. Паст ўйин натижалари кўрсатгани, интизомсизлиги сабабли И. Тазетдинов ва С. Семёнов командадан чиқарилди.

Раҳбарлар ёшларга умид боғлаб, 6 та футболчини коллективга қабул қилдилар. Булар Тошкентнинг «Спартак» командасидан олинган ҳимоячи Иноятов (1945 йил), маҳаллий Армия спорт клубидан ўтган марказий ҳимоячи Лёткин (1945 йил), ҳужумчилар— Иброҳимов (1945 йил — «Локомотив»), Ходосевич (1945 йил — Армия спорт клуби), Валиулин (1942 йил — Олмалиқ), ҳимоячи Хусниддинов (1946 йил — Қарши) лардир. Бу ёшлар «Пахтакор»нинг дублёрлар составида астойдил машқ қилмоқдалар. Маҳорат ва ғайратлари чакки эмас.

Станислав Стадникнинг командага қайтиб келиши билан ҳужумчилар сафида маълум даражада ўзгаришлар ясаш, айрим ўйинларда баъзи футболчиларга дам бериш имкони туғилди.

Футболчиларимиз бир ойдан ортиқроқ бўш бўлиб, машқларни кучайтирдилар.

— Бу «каникуллар» пахтакорчиларнинг кучни ростлаб олишларида, коллектив орасидаги камчиликларни бартараф қилишда фойдали бўлди, — дейди Ўзбекистон футбол федерацияси президиумининг масъул секретари Д. Берлин биз билан суҳбатда. — Команда энди ўйинларда бурилиш ясайди, республиканинг шаъни ва шарафи учун астойдил курашади, аввалги йиллардагидек шижоат ва уюшқоқлик кўрсатади, деган умиддамиз.

Минг-минглаб ўзбек футболи ишқибозларининг талаби ҳам шу!

С. МУСАЕВ,
Ш. УМУРЗОҚОВ.

ДАВОСИ ТОПИЛДИ

Маҳкам овқатдан бир қошиқ олди-ю, «иҳ» деб юзини ушлаганча ўрнидан турди. Оғриқнинг зўридан ҳовлини чарх айланди. Тишига атир, қоғознинг ёғи, яна нималарнидир қўйди, нафи бўлмади. Назарида 32 та тишнинг ҳаммаси зирқираб оғриётганга ўхшарди.

Ҳамма ширин уйқуда. Фақат Маҳкам тунни бедор ўтказмоқда. Соат ҳам шундай имиллаб юраяптики, асти қўяверинг. Маҳкам жонини қўйгани жой тополмайди, баъзан икки чеккасини қисиб ёстиққа муккасидан тушади. Яна ўрнидан туриб кетади.

Ниҳоят тонг отди. Маҳкам поликлиникага шошилди. У ерда ўрта бўй, корачадан келган йигит уни кутиб олди:

— Келинг ука, хизмат.

Оғзини зўрға очиб, «тишим» деди Маҳкам.

Оқ халат кийган врач беморни баҳаво хонага олиб кирди. Чарм қопланган стулга ўтқазиб, оғриган тишини кўздан кечирди:

— Ўҳ-ҳў... тишингизни даволаб бўлмайди, уни суғириб ташлаш керак, — деди врач.

— Розиман.

— Борди-ю ўрнига тиш қўйсамчи.

— Ҳали тиш қўйдиришга вақт бор, — ийманиб жавоб қилди Маҳкам.

— Мана шу оғриқ тишингизнинг ўзини қайта жойига қўяман.

— Шу пайтда пашшанинг учгани ёқмайди-ю, нима қиласиз ҳазил қилиб.

— Ҳазилингиз нимаси, розимисиз қайта қўйишга.

— Ҳа, — деб юборди Маҳкам. У оғриқнинг босилиши учун ҳозир ҳар нарсага ҳам тайёр эди.

Самад Паттохов аввал навокаиндан милкка укол қилиб, сўнг оғриқ тишни суғуриб олди ва яна жойига қўйди. Маҳкам севинганидан раҳмат дейишни ҳам унутаёзди.

Самад Паттахов бу янги методни қўллагунча озмунча меҳнат қилдими. Изланувчи бу йигит медицинага оид китоб ва журналларни тинмай ўқиди, малакасини оширди, ҳар хил тажрибалар ўтказди. Кунларнинг бирида у «Стоматология» журналини варақлар экан, даволаб бўлмайдиган тишларни оғиздан олиб даволаш ҳақидаги мақолани ўқиб, қизиқсиниб қолди. Ишдан чиққан тишни даволаб қайта қўйиш қандай яхши-а. Тилладан, кумушдан қўйилган тиш ўз тишингдек бўлармиди. Ҳар қандай сунъий тиш ҳам соғлом тишларга зарар етказади-ку. Бунинг устига битта тиш қўйиш учун иккита тишни эговлаб, унга қоплама қилинмаса ушламайди. Бу икки чеккадаги тиш илгакдек гап. Бундачи, ҳеч қандай илгак-пилгак деб ўтирмайсан. Тишни эговлаб кишининг асабини ҳам қитиқламайсан. Икки чеккадаги тишни ишдан чиқармай осонгина қўясан. Сунъий тиш қаёқдаю, ўз тишинг қаёқда...

Самад биринчи марта буни ўз клиникасида тажрибадан ўтказиб кўрди.

Бу методнинг жуда фойдали эканлигига тўла қаноат ҳосил қилди. У аввал бемор тишни рентген нурида текшириб кўрди. Унинг дарз кетмагани аниқлангач, каналлари тозаланиб, жароҳатланган жойи пломбаланди. Тиш пенициллин эритмасига 10 минут солиб қўйилгач, илдизига пенициллин порошоги сепилиб, милкка ёпиштирилди. Натижада, қисқа муддатдан сўнг ана шу даволанган тиш соғлом тишдан сира фарқ қилмайдиган бўлди.

— Бу методнинг афзаллик томони шуки, — дейди Самад Паттахов — бошқа тишлар оғриса оғрийдики, у мутлақо касалланмайди, чунки тишнинг қон томирлари олиб ташланган.

Ҳа, бизнинг врачларимиз инсон саломатлиги йўлида қўлларидан нимаики келса аямайдилар. Тошкентдаги 3-стоматология поликлиника врачлари С. Паттохов, С. Ҳамидова, В. Е. Сатчикова ва бошқалар чинакам эл ҳурматини қозонаётган кишилардир.

М. НИЁЗБЕКОВА,
З. ОРИПОВ.

ГЕОЛОГЛАР... КИТОБ СОТМОҚДА

Ўзбекистонда ўтаётган китоб ойлиги муносабати билан пойтахтимизнинг завод-фабрикаларида, турли ташкилотларда жамоатчилик асосида китоб сотиш ҳам ташкил қилинди. Яқинда Ўзбекистон геология ва қазилма бойликларни муҳофаза қилиш Бош бошқармасининг ёш мутахассислари бўш вақтларида китоб сотишни уюштириб, яхши ташаббус кўрсатишди. Бошқарманинг ёш хизматчиларидан Кудрявцев билан Душкинлар шу кунгача 250 сўмлик ҳар хил китоб сотишди. Шунингдек, улар 50 кишини турли илмий-бадиий адабиётларга обуна қилишди.

Жамоатчилик асосида китоб савдоси қилиш ташаббусига электр лампа заводи ва «Қизил тонг» фабрикаси ишчи ва хизматчилари ҳам қўшилдилар.

Китоб магазинларидаги ходимлар эса ойлик муносабати билан пойтахтимизнинг экскаватор, «Ташсельмаш», «Ўзбексельмаш» заводларига бориб савдо қилмоқдалар.

ОБЛАСТИМИЗ *шаҳарларида*

ЧИРЧИҚ

123 ёш мутахассис

Яқинда химиклар саройида Тошкент политехника институтининг Чирчиқ шаҳридаги кечки бўлимини битириб чиқувчи студентларнинг тантанали кечаси бўлиб ўтди. Кечада барча завод ва фабрика, шаҳар ижроия комитетининг раҳбар ходимлари қатнашдилар. Улар ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда институтни тамомлаган 123 ёш мутахассисни қизғин табриклашди

Бу йил институтнинг Чирчиқ шаҳар кечки бўлимга 305 студент қабул қилинади.

Т. СИХАРУЛИДЗЕ.

ОЛМАЛИҚ

Қизиқарли йиғилиш

В. И. Ленин номли Олтинтопган қўрғошин-руҳ комбинати партия ташкилоти корхона партия, касаба союз ва комсомол ходимлари ҳамда комбинат қошида чиқувчи кўп тиражли газета мухбирлари иштирокида йиғилиш ўтказди. Йиғилишда КПСС Марказий Комитети июнь Пленуми қатнашчиси П. В. Дятлов «Пленум қарорлари ва қуйи матбуот ходимларининг вазифалари тўғрисида» деган темада доклад қилди. Йиғилиш Пленум материалларини, пропаганда қилиш ва унинг қарорларини амалга ошириш юзасидан вазифалар белгилади.

М. ОТАҚУЛОВ.

ОҲАНГАРОН

Аҳолига қулайлик

Оҳангарон шаҳрида аҳолига маиший хизмат кўрсатиш тобора яхшиланиб бормоқда. Чунончи, пойафзал, мотоцикл ва велосипедларни ремонт қилувчи устахоналар очилди. Қора хитой қишлоғида эса касалхона биноси кенгайтирилди.

Т. ҲАКИМОВ,
Т. ҲУШНАЗАРОВ

ҚАРОРЛАР КЕНГАШИ

9-январь кўча Сиделний проездида яшовчи И. Саловьев 1959 йилда ўз ҳовлисига ётқизилган асфальт нишабини ён қўшниси А. Павленков уйи орқасига тўғрилаб, унинг деворини ҳавф остида қолдиргани учун область ва район халқ судлари қарорлар чиқарган эди. Яқинда ана шу қарорларнинг ҳисобот кенгаши бўлиб ўтди.

Минбарга биринчи бўлиб Октябрь район халқ судининг собиқ бош судьяси ўртоқ А. Склеваянинг 1960 йил 12 июнда чиқарган қарори кўтарилади.

— Ўртоқлар, — дейди у жиғибийрон бўлиб, — орамизда мана область ва район халқ судларининг турли муддатларда чиқарган узиндан-узун қарорлари ўтиришибди. Тўғри, ҳаммангизга қараганда мен уч-тўрт к ў й л а к ни ортиқ йиртганман. Шунинг учун гапнинг сирасини айтмоқчиман. Тўғрисини айтсам, шу ерда ўтирган қарорларнинг икки-уч йиллаб сарсон-саргардон бўлишига ҳаммамизни дунёга келтирган хўжайинларимиз айбдор. Хабарингиз бўлса керак, Склевая Павленков девори тагини бетонлаштириб бериш ёки унга Соловьевдан 30 сўм ундириб беришни менга топширган эди. Соловьев эса мени тан олгиси келмади. Шу зайлда орадан роса икки йил ўтиб кетди. Бунинг устига Октябрь район халқ судьяси Расулов 1962 йилнинг 12 февралида менинг ранг-рўйимга қиё боқмай, менга қарама-қарши қарор чиқарди.

— Шундоқми? — сўрайди у, бурчакда бўйнини сиқиб ўтирган 1962 йилда кучга кирган қарорга. — Айтингчи, — сўзида давом этади у, — хўш, мени йўлда қолдириб, қўлингиздан бирор иш келдими? Мана энди марҳамат қилиб кўпчилик олдида жавоб беринг,— хуноби чиққанича ўрнига бориб ўтиради у.

— Мени кечиринглар, — дейди ҳалиги мўминтой бўлиб ўтирган қарор, — 1960 йилда чиқарилган қарор тўғри айтди. Мен ноҳақ эканман. Бевақт дунёга келганимга ўзим ҳам пушаймонман. Чунки область судининг гражданлар иши бўйича судлов коллегияси танбиҳимни бериб, мени қайта кўриб чиқиш учун район халқ судига яна ҳавола қилди. Ишонмасангиз шу ерда ланж бўлиб ўтирганлардан сўранг.

Залдан «тўғри», «тўғри» деган овозлар эшитилади.

— Яна ким гапиради, — дейди йиғилишга раислик қилувчи, 1960 йилда чиқарилган биринчи қарор.

— Менга сўз беринг, — минбарга 1963 йил 25 февралда район халқ судьяси Муҳамедов имзо чеккан қарор чиқади.

— Қадрли биродарлар, — дейди у худди бирор вазифани қойил қилиб қўйгандек керилиб, — бу воқеадан ҳаммадан кўра мен воқифман. Инсоф юзасидан ўйлаб қаралганда, 1962 йилдаги қарорга ҳам осон тутиб бўлмайди. Область судида танбиҳини еб, районга қайтиб келиши биланоқ оёғини ерга тегизмай шаҳар прокуратураси чақиртириб олди уни. Шу-шу бўлди-ю, бечора қарор прокуратура тортмасида роса тўққиз ой сарғайиб ётди. Бу орада даъвогар Павленков район суди билан шаҳар прокуратурасига бўзчининг мокисидек қатнайбериб, неча-неча пойафзалдан, қолаверса Саловьевдан ундириши лозим бўлган 30 сўмга қараганда икки ҳисса зиёд пулидан ажралди. Биз пешонаси шўрлар унга ёрдам қўлимизни чўза олмагач, область суди ҳам шу йил 22 апрелда салобатли қарор чиқарди. Ана энди бирор натижа чиқар деб турганимизда, республика прокурорининг имзоси билан «ўртоқ Павленков сизнинг фойдангизга ундирилиши лозим бўлган 23 сўм пул тўхтатилди» деган мазмунида буйруқ келиб қолди. Қизиқ, нега энди қарордан-қарорга ўтиб келган 30 сўм, 23 сўм бўлиб қолибди! Буниси ҳам қизиқ. Павленковнинг 7 сўми қаёқда қолди?

Гап шундай, биз пешонаси шўр қарорларнинг қўлимиздан бирор иш келмас экан, шундай ишларга нечун аралашамиз!

Йиғилишда қатнашган қарорлар мажмуаси 1963 йилда чиққан қарорнинг фикрига бир овоздан қўшилиб, қатъий бир фикрга келишди. Бу фикр мана бундай:

Область ва район халқ судларининг раҳбарлари! Қоғозбозликдаги тажрибангизга ҳар қанча қойил қолса арзийди. Арзимаган битта ишнинг нишаби ҳақида уч йилдан буён, бирингиз олиб, бирингиз қўйиб, ишдан қолиб қарор кетидан қарор чиқариб келдингиз. Ҳам даъвогар, ҳам жавобгар, ҳам ўзингиз овора. Шундай эмасми? Қизиғи шундаки, Павленковнинг иши битмаса ҳам, туғилмаган ўғли ҳозир уч ёшга тўлди. У, ана шунга хурсанд. Эшитишимизга қараганда Павленков ўз аризасининг 3 йиллигини ўғли учун ўтказадиган именинага қўшар эмиш. Марҳамат қилиб қатнашишингиз мумкин.

Х. ТОШХЎЖАЕВ,
А. ШАЙХОВ.

БИР САВОЛ

Юрган дарё, ўтирган бўйра деганларича бор. Шаҳарни айланиб, кўп ажойиб ишларни кўрдим, бениҳоя хурсанд бўлдим. Маданият ва истироҳат паркларини сайр этиб баҳри-дилим гул-гул очилиб кетди. Аммо лекин, нима ҳам бўлди-ю, бошим айланиб Шумилов номли паркка кириб қолибман. Кўнглим ноxуш тортди; бу хордиқ чиқарадиган паркми ёки эгаси кўчиб кетган ҳовлими?

Хувуллаб турибди, одамни «ютаман» дейди. Хунобим чиқиб паркда юрган кишиларни беихтиёр санаб чиқибман. Чамамда 65 киши. Қаранг, шулардан 50 киши шу ерлик ишчи-хизматчилар экан. Қолганлари шунчаки айланиб юришибди. Парк территориясини ҳам чамаладим, тахминан 5 гектар келади. Гул экилмай оқариб ётган марзаларни кўриб жиғи-бийрон бўлдим. Шундай марзалар анчагина.

Паркдаги гул ва дарахтларга кўзим тушиб юрагим яна ачишиб кетди. Сувсизликдан барглари қовжираб ётибди. Паркнинг бир чеккасида жойлашган болалар кутубхонаси атрофи ғовур-ғувур, «хайрият,— дедим ичимда,— бу ер гавжум экан». Лекин у ердан дўриллаб эшитилаётган пойма-пой ўзаро бахслашувлар болаларнинг овозига ўхшамади. Бориб қарасам, кутубхона ёнида бир одам пивони пақиллатиб сотаяпти. Пиво хиди кутубхоначини элтиб қўйибди шекилли, у мудраб ўтирибди. Буни кўриб жуда диққатим ошди. Ишқорим қайнаб, сув ичгим келди. Паркни айланиб на газ сув ва на тап босди учун мороженое топа олдим. Чиқиб кетатуриб ўзимга ўзим бир савол бердим. Паркдаги бу аҳволни шаҳар маданият бошқармасидаги ўртоқлар билишармикан?

А. НАБИХЎЖАЕВ.

ЧЕТ ЭЛ ЮМОРИ

Ўзига бино қўйган бир ёш қўшиқчи машҳур италиян санъаткори Энрико Карузодан сўрабди:

— Кеча кечқурун овозим бутун зални тўлдириб юборганини сездингизми?

— Ҳа, қадрли ҳамкасбим, мен ҳатто томошабинларнинг кўпчилиги овозингга жой бўшатиб, чиқиб кетишаётганини ҳам кўрдим,— деб жавоб қилибди Карузо.

* * *

— Дада, менга нима маслаҳат берасиз: тиш докторликка ўқийми ёки кўз доктори бўлайми?

— Тиш докторликка ўқигин, ўғлим, тиш докторликка. Кишининг кўзи атиги иккита, тиши бўлса ўттиз иккита.

* * *

Бир кишини ошнаси ресторанга таклиф қилибди.

— Йўқ, кирмайман.

— Нега?

— Биринчидан ичкилик соғликка зиён, иккинчидан, врач менга ичишни тақиқлаган, учинчидан мен ҳозир мастман.

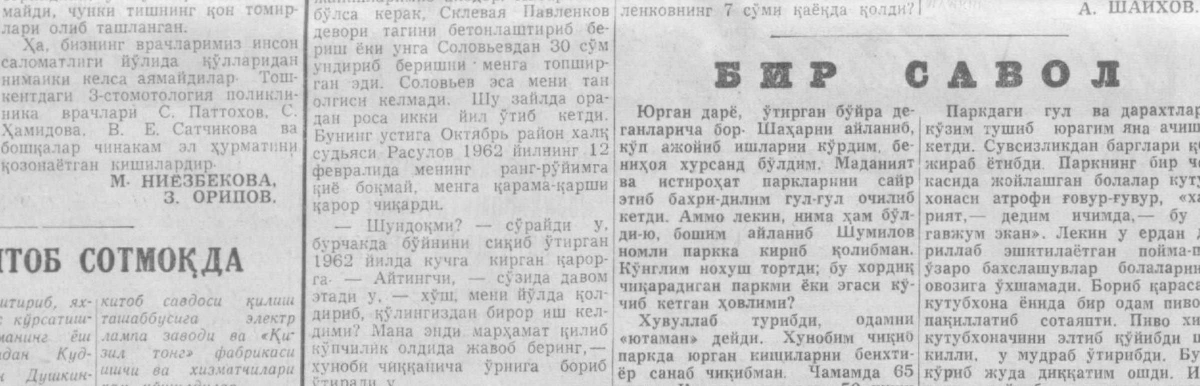

Ўрта Осиё Ўрмон хўжалиги илмий текшириш институтининг Чотқолдаги тоғ - мелиоратив станцияси тоғлик районларни кўкаламзорлаштиришдаги хизмати катта. Тоғ ёнбағирларига кўплаб дарахт ўтқазиш натижасида бу ерлар ям-яшил ўрмонзорга айланади. Станциянинг тажриба участкаларида ўтказилган мевали дарахтлар эса мўл ҳосил бермоқда. Суратда: станциянинг участкаларидан бири.

В. Мазуров фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

* * *

ЎЙИНЛАР КАЛЕНДАРИ

Футбол ишқибозлари учун «Пахтакор» командасининг иккинчи даврадаги ўйинлар календарини келтирамиз:

22 август — «Пахтакор»-«Авангард».
25 август — СКА-«Пахтакор».
30 август — «Пахтакор»-«Динамо» (Москва).
2 сентябрь — «Пахтакор»-«Динамо» (Минск).
7 сентябрь — «Пахтакор»-«Қайрат».
11 сентябрь — «Торпедо» (Москва)-«Пахтакор».
14 сентябрь — «Пахтакор»-«Локомотив».
24 сентябрь — «Шахтер»-«Пахтакор».
28 сентябрь — «Пахтакор»-«Динамо» (Тбилиси).
2 октябрь — «Пахтакор»-«Арарат».
6 октябрь — «Динамо» (Ленинград)-«Пахтакор».
15 октябрь — «Нефтяник»-«Пахтакор».
19 октябрь — «Динамо» (Киев)-«Пахтакор».
23 октябрь — «Зенит»-«Пахтакор».
27 октябрь — «Пахтакор»-ЦСКА.
31 октябрь — «Молдова»-«Пахтакор».
14 ноябрь — «Пахтакор»-«Крилья Советов».
22 ноябрь — «Торпедо» (Кутаиси)-«Пахтакор».
25 ноябрь — «Спартак»-«Пахтакор».

Эслатма: ўйинлар календарда номлари биринчи кўрсатилган командалар майдонида бўлади.

„Бир пиёла чойга марҳамат"

Ботаётган қуёш нурлари «Победа» маданият ва истироҳат боғини табиатнинг гўзал бўёқлари билан жилолантирган. Кўл томондан эсаётган енгил шабада кишига аллақандай ҳузур бахш этади. Қуюқ дарахтлар тагига жойлашган чойхона чойхўрлар билан гавжум. Улар «Бир пиёла чойга марҳамат» деган ўртоқлик кечасига кўнгил очиш учун йиғилишган. Бу ерда шоирлардан Собир Абдулла, Ғайратий, Сайёр ҳамда Ҳамза номли ва Муқимий номли театрларнинг артистлари, аскиячилар, врачлар ва фан арбобларини кўриш мумкин.

Кечани Ўзбекистон ССР халқ артисти Раззоқ Ҳамроев бошқариб борди. Шоирлар ўқиган шеър, хонандалар айтган ёқимли ашулалар йиғилганларни ўзига мафтун этди. Журналист Санжар Тилла Африка мамлакатларига қилган сафари тўғрисидаги таассуротларини сўзлаб берди. Ядро физикаси институтининг илмий ходими Озода Ниёзова совет фани ва техникасининг эришган муваффақиятлари тўғрисида суҳбат ўтказди.

Кеча охирида Муқимий номли театр артистларидан Сойиб Хўжаев ва Фароғат Раҳматовалар ёзувчи-драматург Ҳамид Ғуломнинг «Тошболта ошиқ» музикали комедиясидан парча ижро этишди.

«Бир пиёла чойга марҳамат» деган ўртоқлик кечаси истироҳатчиларга манзур бўлди.

М. УМАРБЕКОВА.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

21 АВГУСТДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.00 — **Салом, ишчи синфи ўринбосарлари!** (ёшлар учун), 18.45 — **Телевизион янгиликлар,** 19.05 — **Инна** (ҳужжатли фильм), 19.25 — **Ҳамиша дўстлик бўлсин** (ҳужжатли фильм), 19.45 — **Энди ўқишни тамомлашмайди** номли киноповесть. 21.15 — **Эртаси куни программаси.**

Ўзбек тилида: 21.20 — **Телевизион янгиликлар,** 21.40 — **Халқаро масалалар,** 22.00 — **Сиҳат-саломатлик** телевизион журнали, 22.40 — **Концерт** (Тожикистон артистлари ижросида).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.50 — **Олимлар-пахткорларга,** 19.10 — **Совет Иттифоқи — Африка халқларининг дўсти,** 19.40 — **Павел Корчагин** номли бадиий фильм.

Рус тилида: 21.20 — **Биласизми?** (музикали эшиттириш), 22.00 — **Бўйиндаги Анна** номли бадиий фильм.

ТЕАТР

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА (ёзги бино) — 21/VIII да **Кимга тўй, кимга аза.** 22/VIII да **Икки билагузук.** Кеч соат 8 яримда бошланади.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА:

Тумор — «ВАТАН», НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Уч плюс икки — «ВАТАН» (кеч соат 10 да), «ИСКРА», (кундуз ва кечқурун).

Ёввойи гул (1 ва 2-серия) — «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

Бош министр Киммарусу — «ВОСТОК» (катта залда), «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Министр хотини — «ВОСТОК» (кичик залда кундуз ва кечқурун).

Экспедиция (1 ва 2-серия) — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кеч 7-40 минут ва 10 да).

Кабирия тунлари — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10, кундуз 12, 2, 4 ва кеч 6 да).

Хатога икки қадам — «ИСКРА» (кеч соат 9 ва 10-40 минутда).

ЁЗГИ БИНОДА:

(кеч соат 9 ва 10-45 минутда)

Уч плюс икки — «ВАТАН», «ФЕСТИВАЛЬ», КАФАНОВ номли.

Тумор — НАВОИЙ номли.

Экспедиция (1 ва 2-серия) — ТЕЛЬМАН номли.

Етти энага — «УДАРНИК».

Бир йилнинг тўққиз куни — 1 МАЙ номли.

Хатога икки қадам — «РАКЕТА».

25 августда
Қарши шаҳрида
Ўзбекистон ССР
пул-буюм лотереяси
ТЎРТИНЧИ ЧИҚАРИЛИШ БИЛЕТЛАРИНИНГ
навбатдаги
ЮТУҚЛАР ТИРАЖИ
ЎТКАЗИЛАДИ.

Тиражда ўйналадиган ютуқлар орасида: 5 та «Москвич» автомашинаси, «ИЖК-56» коляскали 10 та мотоцикл, 120 та ҳар хил холодильник, оёқ ва қўл билан ишлатиладиган 205 та тикув машинаси, 200 та кир ювиш машинаси, хотин-қизлар учун олтин корпусли 30 та қўл соати, 1300 та гилам ва поёндоз, болалар учун 3 ғилдиракли 1000 та велосипед ва бошқа қимматли буюмлар бўлади.

Тиражда 525.000 сўмлик 7375 та буюм ютуғи ва 275625 та пул ютуғи ўйналади.

Лотерея билетларини сотиб олинг!

Тошкент область давлат меҳнат омонат кассалари ва давлат кредити бошқармаси.

Гражданлар диққатига!

Шаҳарнинг ветеринария шифохоналарида ва кўчма ветеринария пунктларида

ҲАММА ИТЛАР
шу йил 30 августгача
рўйхатдан ўтказилади,
ҚАЙТАДАН РЎЙХАТ ҚИЛИНАДИ ВА ҚУТУРИШ КАСАЛЛИГИГА ҚАРШИ ЭМЛАНАДИ

1 сентябрдан бошлаб итлар ҳовлима-ҳовли юриб текширилади.

Шу йилда рўйхат қилинмаган ва эмланмаган итлар олиб кетилади.

«УЗТОРГОДЕЖДА»
ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ САВДО БАЗАСИГА
склад мудирлари ва омборчилар
КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Ш. Руставели кўчаси, 1-проезд, телефон 5-12-41.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентских промышленного и сельского областных комитетов КП Узбекистана, Ташкентского горкома КП Узбекистана, промышленного, сельского областных и городского Советов депутатов трудящихся.

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: редактор — 29004. Редактор ўринбосари — 26232. Масъул секретарь — 34808. Секретариат — 31936. Идеология бўлими — 25885. Саноат ишлаб чиқариши ва партия ишлари бўлими 33786. Қурилиш ва партия ишлари бўлими — 33786. Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши ва партия ишлари бўлими — 29040. Совет ишлари, маиший ва шаҳар хўжалиги бўлими — 33786. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлими — 28761. Ахборот ва спорт бўлими — 33786. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 34048. Эълонлар бўлими — 28142. Коммутатор — 30249 дан 30258 гача.

«Қизил Ўзбекистон» «Правда Востока» ва «Ўзбекистони Сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси.

Р. 06976. Индекс 64695. Нашр. № 1661.